The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi“, Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone, EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA

AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi“, inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

SATURDAY, JULY 20, 1957 — 58./595. n-rs. — SESTDIEN, 1957. G. 20. JŪLIJĀ — 7. gads

AIZSAUKTS AIZSAULĒ

16. jūlijā latviešu trimdas saimi pārsteidza sēru vēsts, ka ar sirdstrieku plkst. 9,30 no rīta pēkšņi miris māc. T.Aviks. Nelaiķi izvadīja piektdien, 19. jūlijā, plkst. 2 p. p. no apbedīšanas biroja Roncesvalles Ave. uz Jorkas kapu latviešu nodalījumu.

DALLESS SOLA ATOMIEROČUS

ĀRLIETU MINISTRS DALLESS LIEK SAPRAST, KA ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS BRUŅOTIE SPĒKI SAŅEMS SAV VALSTU ATOMIEROČUS

Vašingtonā. Acīmredzot necerot, ka Apvienoto Nāciju atbruņošanās apakškomisijas sarunās Rietumiem varētu izdoties panākt vienošanos ar Padomju Savienību, Sav. Valstis sākušas runāt par Ziemeļatlantijas organizācijas apgādāšanu ar atomnieročiem. Sav. Valstu ārlietu ministrs kādā Vašingtonas preses konferencē paskaidroja, ka pirms galīga lēmuma pieņemšanas vispirms tiks noskaidrots, vai šādai rīcībai nav nepieciešami grozījumi valsts likumos attiecībā uz atomieroču piegādi citām valstīm — arī sabiedrotiem.

Sav. Valstu gatavošanās apgādāt Ziemeļatlantijas organizāciju ar atomieročiem nepārprotami norāda, ka Vašingtona militāru pārākumu vēl vienmēr atzīst par labākām zālēm miera nodrošināšanai. To apliecināja arī ārlietu ministrs Dalless, vēl piebilstot, ka šāda varbūtība, t. i., atomieroči Eiropas aizsardzībai, ne tikai raksturo Sav. Valstu lielo uzticību saviem sabiedrotajiem, bet ka agresijas gadījumā Rietumeiropas aizsardzības organizācijā ietilpstošās valstis būtu padarītas neatkarīgas no Sav. Valstu tūlītējas apgādes.

Draudzības spēles futbolā

21. jūlijā notiks draudzības spēle futbolā Millon stadionā Toronto starp Hellas-Alexander the Great komandām. Atlikums par labu „Progress" klubam. Šis klubs atbalsta speciālas skolas defektīviem un garā vājiem. Sacīkšu laikā notiks arī tautu meitu konkurss ,kur no latvietēm piedalīsies Astrida Roze („Miss Futbols"). Bez tam paredzētas sacensības skrējējiem pilnā futbola tērpā. Latviešus šai skrējienā pārstāvēs DV futbolists Bušs. Spēlēs sieviešu orķestris, sākums pl. 1,30 p.p. Ieejas biļete būs noderīga arī loterijai.

KREMĻA TUMŠIE NOSLĒPUMI

KĀ CHRUŠČEVS GANDRĪZ ZAUDĒJA VARU

Dati, kas savākti no dažādiem Rietumu pasaules slepeno ziņu avotiem liecina, ka pirms nesenās tīrīšanas Padomju Savienības komūnistu partijā, tur notikušas smagas cīņas partijas pirmā sekretāra Chruščeva un tagad tā sauktās anti- partijas grupas starpā.

Cīņas, kā zināms, beidzās ar Chruščeva uzvaru, Molotovam, Maļenkovam, Kaganovičam un Šepīlovam zaudējot augstos amatus. Tagad noskaidrojies, ka Chruščevs savai uzvarai var pateikties vienīgi aizsardzības ministram maršalam Žukovam, kas, ar padomju armiju, nostājās aiz Chruščeva un solījās pēdējo atbalstīt.

Jau kopš šī gada marta sākuma Molotovs, Maļenkovs,Kaganovičs un Šepīlovs sākuši gatavoties Chruščeva padzīšanai no komūnistu partijas: visi četri bieži rīkojuši slepenas sanāksmes, kur pārrunāta varas pārņemšana Padomju Savienībē.

14. jūnijā Chruščevs un Bulgāņins atgriezās no Somijas apmeklējuma un atrada priekšā „nemiernieku'' grupas prasības plaša apmēra pārmaiņām Padomju Savienībā.

Laikā no 17. — 21. jūnijam notika augstākās padomes sēdes, klātesot visiem vienpadsmit prezidija biedriem. Oficiālais sēžu iemesls bija runu sagatavošana Ļeņingradas 250 gadu pastāvēšanas atcerei. Īstenībā prezidijs, — katrā ziņā prezidija biedru vairākums — bija nolēmuši iznīcināt Chruščeva politiku, cerot, ka ar to pietiks, lai tiktu no viņa vaļā.

Četru stundu garā runā Maļenkovs pārmeta Chruščevam nemākulību padomju saimniecības organizēšanā. Agrākais ārlietu ministrs Molotovs runāja savā speciālitātē divas stundas, asi kritizējot Chruščeva ārpolitiku. Un Chruščevs sāka just, ka prezidijs ir pret viņu.

19. jūnijā Chruščevs sāka organizēt pretuzbrukumu, vispirms pieprasot centrālkomitejas sapulcēšanos. Šāda prasība tika toreiz uzrakstīta petīcijas veidā, ko bija parakstījuši 70 no 133 balstiesīgiem centrālkomitejas locekliem. Tai pašā dienā kādas sūtniecības pieņemšanā Chruščevs ieradās maršala Žukova un vēl desmit citu maršalu un ģenerāļu pavadībā.

Centrālkomitejas ārkārtējā sēde sākās 22. jūnijā un ilga līdz 29. jūnijam. Nodevis priekšsēža pienākumus Suslovam, Chruščevs sāka savu aizaizstāvēšanās runu. **Maļenkovs un kompānija atkārtoja prezidija sēdes laikā izteiktos pārmetumus attiecībā uz Chruščeva nemākulīgo valsts saimniecības un ārpolitikas vadību.**

Centrālkomitejas sēde aizņēma veselu nedēļu ,debatēm ilgstot teši 35 stundas. Šai laikā apmēram 60 Centrālkomitejas locekļu no Chruščeva klikes viens pēc otra nomelnoja opozicionāru grupu, kas bija iespaidīga uzbrūkot, bet kurai nebija pietiekamas aizmugures aizstāvoties. **Sēde kulmināciju sasniedza aizsardzības ministra Žukova vēstījumā, ka armija atrodas Chruščeva pusē un necietīs četru „nemiernieku", nedz arī kāda cita mēģinājumus sagrābt varu savās rokās.**

28. jūnijā Molotovs, Maļenkovs, Kaganovičs un Šepīlovs „atzinās" centrālkomitejai, ka gatavojušies gāzt Chruščevu.

4. jūlijā, četras dienas pēc tam, kad Centrālkomiteja nobalsoja par augšminēto četru padzīšanas nepieciešamību, krievu tautai tika paziņoti Maskavas jaunumi. Žukovam stājoties vecmātes amatā, Padomju Savienībai bija dzimis „jauns Staļins'' — vārdā Chruščevs.

VĒTRA VĒL NAV BEIGUSIES

Uz jautājumu, cik ilgi Chruščevam izdosies noturēties Padomju Savienības varas kāro sacensības vadībā, pašreiz vēl nevienam tieši atbildēt negribas. Rietumu diplomātiskajās aprindās tiek uzskaitīti visi Chruščevam labvēlīgie un nelabvēlīgie faktori. Bet, arī atstājot tālāko Padomju Savienības iekšpolitikas notikumu attīstību laika ritmā ,grūti atturēties neaizrādīt, ka **nelabvēlīgo faktoru Chruščevam ir vairāk nekā labvēlīgo, ka viņa valdīšanas laikam var pienākt ātrāks gals, nekā to acumirklī varētu domāt.** Chruščevs, bez šaubām, ir ātrs izdarībās, viltīgs, nežēlīgs un ļoti iespaidīgs demagogs. Bet ... viņa divi lielākie projekti, **viņa pārāk neapvaldītās ambicijas kalngals — nostādīt Padomju Savienības rūpniecību un lauksaimniecību uz viena līmeņa ar Sav. Valstīm — ir tāls un nesasniedzams sapnis. Nesasniedzams ar Chruščeva paņēmieniem. Par to brīvās pasaules lietpratēji ir visi vienis prātis. Un tāpat domā lietpratēji arī Padomju Savienībā. . .**

Šo projektu neizdošanās Chruščevam var dārgi maksāt. Viņš vēl nav sasniedzis Staļina absolūto varu, lai varētu pārdzīvot šāda apmēra kļūdas.

Chruščevs nevalda ar Staļina dzelzs roku. — Ja Maļenkovs netika nošauts, bet vienīgi izsūtīts trimdā, domā Rietumu diplomāti, — tas nenozīmē vis Chruščeva mīkstsirdību, bet gan, ka viņš to neuzdrošinās darīt. **Pēdējā partijas tīrīšana Chruščevam sagādāja daudz jaunu un spēcīgu ienaidnieku.**

Būtu naivi domāt, ka viņi degradēšanu pacietīs klusēdami. Un tiklīdz sabruks Chruščeva grandiozie rūpniecības un lauksaimniecības attīstības plāni, no siltām vietām padzīto birokratu klusēšanas laiks būs beidzies.

Par Chruščeva lauksaimniecības programmu Rietomu lietpratēji ir visai skeptiskās domās. Iemesli ir vairāki. Pirmkārt, statistika rāda, ka Chruščeva kultivēšanai izplānotajos apgabalos vienkārši nav pietiekami daudz nokrišņu, lai varētu sapņot par tekošu labības audzēšanu. Domā, ka pēc pāris ražām vēji būs aizpūtuši auglīgo zemes virskārtu ,pārvēršot tīrumus tuksnešos. Otrkārt, kultivēšanas programma cērt ārkārtīgi dziļus robus alsts budžetā, no kā, savukārt, cieš rūpniecības attīstība .Kultivēšana prasa strādniekus — no kā atkal cieš rūpniecība. **Ka Padomju Savienībai tuvākajā nākotnē varētu izdoties panākt Sav. Valstis gaļas un piena ražošanā, par to vēl neviens nopietni nedomā.**

Priecīgāka aina nepaveŗas arī, tuvāk apskatot Chruščeva rūpniecības decentrālizācijas plānu. Lai gan ir paredzēts, ka tiks likvidēts lielāks skaits rūpniecbas nozaru ministriju, visa rūpniecības financēšana un darbu plānošana tiks paveikta Maskavā. Fabriku vadītājiem, varbūt, būs lielāka teikšana vietēja rakstura lēmumu pieņemšanā, bet nedrīkst aizmirst, ka fabriku vadītājus uzmanīs atsevišķo apgabalu rūpniecības pārraugi — Chruščeva cilvēki. Grūti saskatīt, kā decentrālizācija veicinās padomju ražošanu. Sav. Valstu lietpratēji paregō, ka decentrālizācija radīs rūpniecības chaosu. Atliek tikai nogaidīt, kas tādā gadījumā par to dabūs maksāt

Turpinājumā: **SARKANAIS NAPOLEONS MARŠĒ.**

JAUNI ATBRUŅOŠANĀS PRIEKŠLIKUMI LONDONĀ

ANGLIJAS ĀRLIETU MINISTRS LLOIDS DOMĀ, KA ATSEVIŠĶOS JAUTĀJUMOS ATBRUŅOŠANĀS SARUNAS VARĒTU TIKT PAVIRZĪTAS UZ PRIEKŠU.

Londonā. Mēģinājumā saglābt, kas vēl glābjams, Anglijas ārlietu ministrs Lloids Apienoto Nāciju atbruņošanās apakškomisijā Londonā proponēja „darba grupu'' sastādīšanu atsevišķu atbruņošanās jautājuma steidzināšanai. Ārlietu ministrs Lloids aizrādīja, ka dažos gadījumos atbruņošanās sarunas tagad sasniegušas jau to līmeni, kur var runāt par vienošanos. Tie jautājumi, kur kaut kādas vienošanās pazīmes saskatāmas, būtu iztirzājami atsevišķi, tā paātrinot vienošanās progresu. Lloids domā, ka jau tagad varētu izraudzīt 4 līdz 5 „darba grupas'', kas iztirzātu tādas problēmas, kā: vienošanos par atsevišķu valstu bruņoto spēku skaitlisko līmeni, parasto ieroču daudzuma regulēšanu, pārraudzību atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai, ka arī kādas sistēmas izstrādāšanai, kas vienu pasaules pusi pasargātu no otras pasaules puses pārsteiguma uzbrukuma. Tajos atsevišķos jautājumos, kur visas 5 atbruņošanās apakškomisijā ietilpstošās valstis spēj vienoties, sarunas būtu pēc iespējas steidzināmas un no šiem jautājumiem būtu izveidojami pirmie soļi vispārēja atbruņošanās līguma sastādīšanai.

Anglijas ārlietu ministra Lloida priekšlikumu atbalstīja Francijas delegācijas vadītājs Mochs, un padomju delegācija apsolījās ar priekšlikumu tuvāk iepazīties pēc iespējas ātrākā laikā .Kā Kanada, tā Sav. Valstis Anglijas ārlietu ministra priekšlikumus atbalstīja „principā'', Sav. Valstu delegātam Stasenam paskaidrojot, ka pirms galīga lēmuma došanas viņam iepriekš jāsazinās ar valdību Vašingtonā.

FRANCIJAS PARLAMENTS IZŠĶIRAS

Efektīvai Alžīrijas militārās kampaņas turpināšanai pret nacionālistu nemierniekiem. Parlaments piešķir plašākas tiesības un lielāku rīcības brīvību savai valdībai.

Parīzē .Pašreiz ir atkal pienācis viens no tiem brīžiem, kad Francija ir nolēmusi pastiprināt savu Ziemeļafrikas militāro kampaņu, lai vienreiz par visām reizēm salauztu alžīriešu nacionālistu nemiernieku pretestību. Līdzšinējās cīņās tas, kā zināms, nekad vēl nav izdevies, nerunājot par vietēja rakstura cīņām.

Cerībā panākt straujāku tempu Alžīrijas jautājuma atrisināšanā Francijas parlaments šī gada 18. jūlijā piešķīra valdībai daudz plašāku rīcības brīvību nekā līdz šim. Tas nozīmē, ka sagaidāmas ne vien pārmaiņas Francijas Alžīrijas politikā, bet arī, ka pašreiz no jaunas valdības krizes nav jābaidās.

Tiklīdz Francijas valdība saņēma parlamenta balsu vairākumu lielākai rīcības brīvībai Alžīrijā, tā nekavējās paziņot, ka Alžīrijas pārvaldei tiek izstrādāti jauni likumi, kas moslemiešus un eiropiešus nostādīs uz viena līmeņa.

MONARCHU MAIŅA BEĻĢIJĀ?

Baumas par Beļģijas karaļa Balduīna nodomiem drīz atsacīties no troņa, par spīti oficiālajiem atsaukumiem, turpina pieaugt .Karalis vēloties, lai tronī nāktu viņa brālis Alberts, jo viņš pats esot jau no valdīšanas noguris un gribētu dzīvot kā privāts cilvēks.

DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGARĀ

Gadskārtējās draudzības dienās, kā to rādīja pārdotās ieejas biļetes, šogad piedalījās vairāk kā 1000 dalībnieku. Augšējā uzņ. pa labi redzams māc. A. Voitkus, kas atklāja sarīkojumu ar svētbrīdi, bet svētku runu teica Komitejas Eiropas brīvībai pr. v. A. Bērziņš. Draudzības dienu koncertā dziedāja vīru dubultkvartets Kalvis, ko klausītāji sagaidīja ar lielāko atsaucību. No jaunatnes pulciņiem piedalījās Bramptonas trejmeitiņas (uzņēmumā no kreisās) Brice, Grīdne, rež. V. Pukats, Opalā un Pētersone. Daiļamatnieku darbu stendā, keramiķis Z. Jurševskis (uzņem. vidū) rāda Ņujorkas viesiem A. Bērziņam un Šmitchenam latvisko kafijas servīzi. Tieši tāda pati servīze bijusi arī prezidentam K. Ulmanim. Apakšējā rindā: mazā Inta Barkāna sasveicinās ar „Draudzības pīli", kas bija viens no laimestiem sarīkojuma loterijā. Stūrī: R. Norītis intervē A. Bērziņu.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD. 22. ROLAND GDNS LONDON • • S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

AR VAI BEZ POLITIKAS?

HERMANIS KREICERS

Ir tādi jautājumi, kas daudz cilāti trimdas runās un rakstos. Citādi arī nevarēja būt ,jo tie ir visai nozīmīgi, ne vien risināmi teorētiski, bet izkārtojami arī praktiski, un to izkārtojums lielā mērā notiec, cik sekmīga vai nesekmīga būs trimdas latviešu sabiedriski-kultūrālā darbība. Minēsim dažus no tiem.

Vai Latvijas 1922. gada satversme vēl ir spēkā? Kāda lai būtu Latvijas nākamā iekārta un kā lai uz to pārietu no turienes pašreizējā politiskā un saimnieciskā stāvokļa? Vai politiskās partijas ir vai nav vajadzīgas — trimdā un vispārī? Kā kārtojama sabiedriskā dzīve atsevišķās kolonijās, lai tā būtu iespējami veiksmīga? Kāda lai būtu BPLA uzbūve?

Šādi un līdzīgi jautājumi ir svarīgi ne vien mūsu trimdā, bet vienmēr — katrā kurmet kultūrālā valstī un sabiedrībā. Pie tam tos nevar atrisināt vienreiz uz visiem laikiem: dzīves plūdumā, apstākļiem mainoties, tie prasās pārkārtojuma. Tā ir t. s. vērtību pārvērtēšana, jaunu mērauklu un jaunu vērtību meklēšana, kas tik akūta, piemēram, mūsu raibajos laikos. Tie ir nodarbinājuši domātāju prātus vienmēr, to samezglojumi izraisījuši revolūcijas un apvērsumus, to praktiskais izkārtojums noteic valstu, tautu un atsevišķu cilvēku dzīvi un liktenus.

Bet tie visi ir neapšaubāmi politiskas dabas jautājumi. Jo politika taču ir tā, kas apzināti un mērķtiecīgi kārto sabiedrisko dzīvi un noteic arī atsevišķa cilvēka tiesības un pienākumus valstī un sabiedrībā.

Un te nu nāk kāds liels „bet”. „Es ar politiku nekrāmējos”, tā biežā dzird sakām. Veca dziesma! Cara laikā skolotāju seminārā direktors mums allaž apgalvoja ,ka kārtīgi cilvēki par politiku neinteresējoties. Kad dažus gadus vēlāk mani pieņēma par skolotāju draudzes skolā, mācītājs, novēlēdams sekmes, atkal ieteica „nekrāmēties” ar politiku. Toreiz gan par politiskiem jautājumiem interesējās vairāk tie, kas nebija mierā ar to laiku iekārtu un tikoja reformas, tātad neapmierinātie dumpīgi cilvēki. Latvijā aktīvie politiķi bija tie, kas tēmēja tikt Saeimā vai tā cerēja gūt kādus labumus un ko dīdīja godkāres velniņš. Tie tad un kivējās un ķengājās presē un tautas sapulcēs, sevišķi vēlēšanu laikos. Tad politiku sāka apzīmēt par „šmuci”, un, neliegsim, dažreiz tāda tā arī bija. Kārtīgais, miermīlīgais pilsonis turējās no politikas tālāk.

Maldīgs uzskats! Tas panāk to, ka politiku vada „taisa” ne visai godprātīgi cilvēki un padara to tiešām netīru. Bet sekas jānes visai tautai un valstij. Varam droši apgalvot, ka tieši šis apstāklis visvairāk sagandēja Latvijas demokrātiju un sagatavoja zemi 15. maija apvērsumam.

Absolūtās monarhijās visu noteic „Dieva svaidītais” ķeizars, diktatūrās — „nemaldīgais” vadonis.

Demokrātijās vara nāk no tautas. Tauta pilnvaro savus ievēlētos pārstāvjus kārtot valsts dzīvi. Pat atturoties no politiskās dzīves, pilsoņi te tomēr ietekmē valsts politiku. Piemēram, tie 20-30%, kas parasti nepiedalās vēlēšanās, ar savu atturēšanos tomēr lielā mērā ietekmē vēlēšanu iznākumu: būdami aktīvi, tie varētu iznākumu ievērojami mainīt. Demokrātijā tātad sevišķi svarīgi, lai pilsoņiem būtu veselīgi ieskati par valsts politiskiem jautājumiem, lai tauta būtu politiski pilngadīga. Ja ir, tad arī kļūmīgās situācijās, liktenīgos pagriezienos, tā nemetas politiskās pārmērībās. Piemēri: Krievija pēc 1. pasaules kara iestiga asiņainā komunismā, kamēr vēl vairāk dragātā Vācija pēc 2. pas. kara tomēr noturējās demokrātijā un strauji atplauka.

Tā jāatzīst, ka politika ir un paliek tā, kas veido un noteic dzīvi. No tās atrauties, nozīmē šo kārtošanu atstāt citiem, [illegible] dažkārt ļaunas. Tā ir t. s. strausa politika, galvas iebāšana smiltīs, [illegible] tiek kas notiek. Tāpēc intereses par [illegible] nav nekāds [illegible] trūkums, bet apzinīga pilsoņa pienākums. Un ja tā, tad par tiem jādomā, tie jāpēti, par tiem jārunā, tie jāizdiskutē. Mums nav jāuztraucas, ka mūsu jaunatne pievēršas arī šīm problēmām. Varam tikai atbalstīt un nākt talkā, lai [illegible].

Vēl vairāk — šie jautājumi apskatāmi arī skolā ,lai jauno audzi ievadītu to izpratnē. Šeit nav vieta, lai izklāstītu sabiedrisko audzināšanu. Norādīsim tikai, ka tā labi saistās ar vēstures mācīšanu un ir tās dabisks noslēgums. Tā īsumā apskata raksturīgākās valsts formas, politiskos strāvojumus un mācības, nevienu no tiem neieteicot par absolūti pareizu un nemaldīgu. Varam cerēt, ka, tādējādi ievadīts jaunietis līdz ar juridisko pilngadību būs pieteikami arī politiski pilngadīgs.

Ne akls pūlis, kas lēti pieņems demagoģijai un svaidās no viena galējība otrā, bet politiski nobriedusi tauta ir demokrātijas un brīvības drošākais garants.

ŽANIS ZENTIŅŠ JUBILĀRS

Piecdesmit gadi cilvēka dzīvē ir ievērojams jubilejas skaitlis, kas dažkārt pārsteidz ražīgākā un rosīgākā darba posmā. Šādu pārsteigumu 17. jūlijā piedzīvoja arī Žanis Zentiņš, kura vārds nebūs svešs ne tikvien Toronto, bet arī plašākai latviešu sabiedrībai. Sporta cienītāji viņu pazīst gan kā veiksmīgu organizātoru, gan arī kā aktīvu sportistu kopš Latvijas laikiem, kur basketbolā Ž. Zentiņš cīnījās biedrības Latvijas Vanagi, bet futbolā Universitātes sporta vienībā. No aktīvām basketbolista gaitām Ž. Zentiņš nav atteicies vēl tagad, piedaloties JKS senioru sacensībās.

Arī mūzikas cienītājiem Ž. Zentiņa vārds plaši pazīstams ne tikvien no daudzajiem koncertiem šeit, Kanadā, bet arī Vācijā un Latvijā, kur viņa tenors ne vienu vien reizi atskanēja radiofonā.

Ž. Zentiņa organizātora spējas izpaudās bēgļu gaitās Vācijā,kur Kaseles nometnē viņš nodibināja latviešu JKS un pie tās saimnieciskus pasākumus, kā frizētavu, veikalu un kantīni, kuras ienākumus saukārt varēja izmantot sabiedriskiem mērķiem — koncertu organizēšanai, mirušo tautiešu kapu apkopšanai u. t. t. Visspilgtāk savas organizātora spējas Ž. Zentiņš tomēr parādījis šeit, Kanadā, kur jau tūdaļ pēc ierašanās 1949. g. pie vietējās JKS nodibina latviešu klubu, būdams tā priekšsēdis visu pastāvēšanas laiku līdz šai dienai. Viņa nopelns ir arī pie Latviešu sporta apienības trimdā un Baltiešu sporta federācijas dibināšanas.

Ž. Zentiņu nevaram aizmirst arī kā veiksmīgu žurnālistu, kur viņa spalva devusi veselu virkni reportāžu šī laikraksta slejām.

Ž. Zentiņš dzimis Liepājā 1907. gada 17. jūlijā. Pēc Rīgas pilsētas I ģimnazijas beigšanas studējis tautsaimniecību un strādājis Rīgas pilsētas valdes mērniecības daļā, vēlāk Gaļas centrālē. Pēc bēgļu gaitām Vācijā. 1949. g. kopā ar dzīvesbiedri Valeriju un dēlu Jāni iecelojis Kanadā, kur stājies centrālās JKS darbā, pašreiz veicot sekretāra pienākumus, kārtojot kartotēkas un biedru lietas.

Ž. Zentiņš ir studentu vienības Līdums vecākais. No sirds novēlam rosīgajam sabiedriskajam darbiniekam nepagurt arī turpmākā dzīves posmā!

R. N.

DARBAM PRIEKAM, DRAUDZĪBAI

DIVU ZEMJU LATVIEŠI PULCĒJAS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀS NIAGARĀ

Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā, kur saplūst Kanadas ASV robežas, kļuvušas par abu šo valstu latviešu tradicionāliem svētkiem, ko apstiprināja arī nule aizvadītais, pēc skaita jau trešais, šāda veida sarīkojums. Tautieši kup[illegible] skaitā, to vidū sevišķi daudz jaunatnes, mēroja gan tu[illegible], gan tālu ceļu, šķērsojot arī robežu, lai divas dienas [illegible]vadītu draudzīgā vidē un latvskā izjūtā.

Šī gada [illegible]rīkojumu ievadīja māc. A. [illegible]itkus ar svētbrīdi, iztirzājot [illegible]audzības un vienprātības [illegible]mi trimdas dzīvē. Ne tikvie[illegible] sabiedrība, bet arī Dievs m[illegible] vērtē pēc tā, kādi mēs bijā[illegible] kādi esam un kādi būsim sa[illegible] trimdas ikdienas dzīvē. Ik[illegible]nam no mums var jautāt, k[illegible]sam darījuši vienprātības [illegible] savstarpējās saprašanās [illegible]bā? Nonāvēt var tiešā uzb[illegible]umā, bet nonāvēt var arī g[illegible]īgi ar vienaldzību. Tādēļ mums jābūt nomodā par savu tuvāko un tautas brāli vai māsu — savā svētbrīža noslēgumā uzsvēra māc. A. Voitkus.

Draudzības lielo nozīmi pieminēja arī rīcības komitejas priekšsēdis J. Celms, sveicot tuvos un tālos viesus 3. Draudzības un jaunatnes dienās Niagarā. Draudzības dienās vecākā un jaunākā paaudze iet roku rokā, jo, vecajai paaudzei pagurstot, jaunatne būs tā, kas pārņems mūsu sabiedriskās un tautas nākotni savās rokās. Tādēļ Draudzības dienām ir ne tikvien sabiedriska ,bet arī nacionālpolitiska nozīme.

Svētku runā draudzības domu tālāk risināja ALA's un Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēža v. A. Bērziņš, uzsverot ,ka draudzība un savstarpēja saprašanās latviešiem pašreiz visvairāk nepieciešama. Tā iet pāri trimdas dzīvei un telpai ,atbalsojoties arī okupētajā dzimtenē, kur terrors gan neizpaužas vairs tā kā Staļina laikā ,bet tomēr latvieši tiek vajāti kā nacionāla vienība. citādiem paņēmieniem. Tādēļ tautiešiem dzimtenē vajadzīgs arī garīgs stiprinājums.

Uzticība savai zemei un pieķeršanās tautas tradicijām ir svarīgākie faktori, kas uztur tautiešus možus. Tautieši dzimtenē, jaunatni ieskaitot, nav zaudējuši ticību Latvijas brīvībai nākotnē. Šo ticību un možo garu var stiprināt latviešu trimdas saime, kas dzīvo nesalīdzināmi labākos apstākļos.

Šeit, Amerikas kontinentā, uzklausa cilvēku atsevišķu nogrupējumu domas un ieskatus. **Tādēļ latviešu organizācijām ir svarīga nozīme, bet lai mūsu nelielais spēks kļūtu par jūtamu spēku, tad latviešiem jāpārvar sīkās domstarpības un nacionālpolitiskos jautājumos jābūt vienprātīgiem un aktīviem,** — savā runā uzsvēra A. Bērziņš.

Tālāk, raksturojot starptautisko stāvokli ,runātājs atzīmēja, ka Rietumu valstis ir ilgstošā ideoloģskā cīņā ar vispasaules komūnismu .Šajā cīņā zināma loma piešķirama tā saucamām neitrālām valstīm, no kuru piesliešanās vienā vai otrā pusē atkarīgi nākotnes notikumi. Jau 11 gadus runā par mieru, bet tanī pašā laikā armijas abās pusēs kļuvušas divun trīskārtīgi lielākas. Arī armiju pamatapbruņojums modernizēts. No tā varam secināt, ka, kamēr notiks bruņošanās, tikmēr turpināsies arī ideoloģiskā cīņa, un rezultātā nav izslēgta arī bruņota sadursme, jeb citiem vārdiem sakot — 3. pasaules karš.

Ir iespējams, ka pasaules likteņu rats jau pagriezies kādā noteiktā virzienā. **Ja krievu tanki iznīcināja sacelšanos Ungārijā,** Polijā u. c., tad tomēr **tie nav spējuši iznīcināt brīvības garu. Notikumi Maskavā rāda, ka arī tur nav viss tādā kārtībā, kā to vēlētos pašreizējie varas nesēji. Visu to vērojot, varam sacīt, ka mēs dzimteni neesam zaudējuši uz visiem laikiem.** Tādēļ trimdas saime, tāpat kā tautieši dzimtenē nedrīkst zaudēt ticību Latvijas brīvībai un tautas nākotnei, un mūsu uzsāktais darbs un cīņa jāturpina.

Šai ziņā mūsu tautā ir divi spilgti piemēri un lielas personības. Viena no tām ir Atis Kronvalds, kas latviešus pacēla no pūļa par tautu, bet otra lielā personība ir Kārlis Ulmanis, kas latviešu tautai radīja un uzcēla tās valsti. Šodien mums nav nekādu tuvāku ziņu par K. Ulmaņa nāves stundu. Mums nav pat zināma viņa atdusas vieta, bet mēs droši zinām ,ka K. Ulmanis ir upurējis sevi savai tautai. Arī mums ir tikai viens ceļš, kas liek mums darīt visu ,kas mūsu spēkos, lai latviešu tauta staigātu savu ceļu uz brīvu un neatkarīgu valsti — savu runu noslēdzot teica A. Bērziņš.

Tālāk koncerta daļā vīru dubultkvartets „Kalvis” ar parasto veiksmi nodziedāja 9 latviešu komponistu dziesmas, izpelnoties dzīvu publikas atsaucību un no savas puses neskopojoties arī ar piedevām. Trīs J. Cīruļa dziesmas nodziedāja arī Bramptonas „trejmeitiņas” (I. Grodne, N. Brice un I. Opalā) Plašu publikas atsaucību izpelnījās arī V. Pukats, nodeklamējot Fr .Bārdas un R. Blaumaņa dzejoļus.

Svētku ballē, kas notika tūliņ pēc koncerta ,bija jūtama draudzības dienu reālā izpausme, kur dejas priekiem nodevās vairāk kā 600 draudzības dienu dalībnieki.

Sarīkojuma laikā blakus telpās notika arī latviešu daiļamatnieku izstāde, kurā ar darbiem piedalījās V. Vilsone un Lange, ar keramiku Z. Jurševskis, bet ar kokgriezumiem H. Lapiņš .Bez tam jaunāko grāmatu klāstu bija izstādījusi A. Celma, bet E. Ūdris — zīmējumus ar Latvijas skatiem.

Otrā sarīkojuma diena, kas risinājās Garden City ezera krastā, bija veltīta sporta spēlēm Niagaras draudzības kausa izcīņai volejbolā sieviešu un vīriešu komandām.

Sieviešu volejbolā cīņā uzvarēja Saginavas komanda no ASV, atstājot 2. vietā Toronto LSK, bet 3. vietā Hamiltonas Spartu. Vīriešu volejbolā labākie izrādījās Hamiltonas Sparta, kas cīņā pieveica Toronto LSK; 3. vietā palika Detroitas volejbolisti no ASV. Sporta spēļu starplaikā tautiskās dejas dejoja Londonas latviešu jaunatnes pulciņa dejotāji A. Atares vadībā.

Otrā dienā notika arī LJAK paplašināta valdes sēde, kurā piedalījās arī ALJA's priekšsēdis V. Nollendorfs un L. Neimanis no ASV.

Trešās draudzības un jaunatnes dienas Niagarā noslēdza atvadu balle un kopējs ugunskurs.

PAZIŅOJUMS

Apgāda „Latvija” Vācijā grāmatu krājumos atrodas no dažādiem apgādiem un personām komisijā piesūtītās, laikā no 1945. — 1950. gadam izdotās grāmatas, kas šodien savu nozīmi un vajadzību pēc tām pavisam, vai pa daļai jau zaudējušas.

Šīs grāmatas, uz kuru pārdošanu vairs nav ne mazāko cerību , tikai apgrūtina mūsu telpas, kā arī pa daļai jau bojājušās vai varētu sabojāties, jo novietotas īpaši šim nolūkam īrētās neapkurināmās telpās.

Daudzi šie apgādi izbeiguši darboties, vēl vairāk personu izceļojušas, un mums šo apgādu un personu pašreizējās atrašanās resp. dzīves vietas nav zināmas. Šai sakarā aicinām apgādus un personas, kas nodevušas komisijā augstāk minētās grāmatas, paziņot mums līdz 1957. gada 15. oktobrim, ko ar tām darīt.

Pēc minētā datuma grāmatas, par kurām nebūs nekādu norādījumu, likvidēsim pēc pašu ieskatiem, norakstot to vērtību no attiecīgem kontiem.

Apgāds Latvija,
(13b) Weilheim/ Obby., Rathausplatz - 8., G e r m a n y.

PIEDERĪGIE LATVIJĀ

meklē dēlu **Gunāru Bāliņu**, dz. Rīgā, 1925. g. Ļoti lūdz rakstīt vecākiem: Z. Bāliņš, Latvijas PSR, Rīgā, Volguntes ielā 40—1.

Foldātu Jorēnu meklē meita Ināra, Latvijas PSR, Rīgā, Volguntes ielā 40—1.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

31. augustā DV dienu balle Palace Pier, DV Toronto nod.
28. septembrī — Kazanovas mētelis DVTK.
29. septembrī Jaunsudrabiņa vakars, LPB Kanadas kopa.
5. oktobrī — Kazanovas mētelis DVTK.
19. oktobrī Dāmu valsis — Čikāgas teātra viesizrāde, TLB.
8. novembrī Tradicionālais Mārtiņu vakars Columbus zālē, TLB un T.L Sp. klubs.
9. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier, DV Toronto nod., DV Sporta klubs.
23. novembrī Bostonas ansambļa viesizrāde.
31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
31. janvārī 1958. g. Preses balle, LPB Kanadas kopa.

HAMILTONA

20. jūlijā — HMMK internās māla baložu šaušanas sacīkstes.
24. augustā — HMMK eksternās māla baložu šaušanas sacīkstes.
12. oktobrī — DV Hamiltonas nodaļas gada svētki.
2. novembrī — HMMK medību sezonas atklāšanas balle.
16. novembrī Latvijas valsts neatkarības svētku svinības.

GENERĀLKONSULS Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5200 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU vēstules

VAI ARI LATVIEŠU POLITIĶI KANADĀ NAV SALAIDUŠI KAUT KO „DEĻĪ”?

Latvijas Amerikā red.:

Kanadas parlamenta vēlēšanās, īstenībā vairāk pēc vēlēšanām, kad vēlēšanu rezultāti jau bija publicēti, lasījām mūsu trimdas presē, ka latviešu politiķi ieteikuši balsot par Dž. Dīfenbeikeru, un ka pie jaunā pagrieziena šejienes saimnieciskā un politiskajā ziņā savi nopelni bijuši arī latviešu vēlētājiem un, protams, visvairāk mūsu trimdas politiķiem, kas tālredzīgi devuši norādījumus, par ko balsot.

Šis jaunais pagrieziens, šķiet, sāk arvien vairāk iezīmēties. Nupat Latvijas Amerikā slejās lasīju Londonas līdzstrādnieka politiskās piezīmes, ka jaunais premjērs arvien vairāk sāk iekarot londoniešu sirdis. Tanī pašā laikā kanadiešu dienās presē sāk pacelties brīdinātājas balsis, ka novēršanās no Sav. Valstīm un ciešāka piesliešanās britu apvienotai Karaļvalstij var nelabvēlīgi ietekmēt visu Kanadas saimniecisko dzīvi. Varbūt tam nav nekāda sakara ar premjēra maiņu, bet šovasar Toronto esot ap 30.000 bezdarbnieku, tikai par kādiem 5000 mazāk kā pagājušā ziemā. Tanī pašā laikā no Britu salām angļu pieplūdums Kanadā strauji pieaug. Tie nebūs ļaudis, kas nākuši Kanadas dzīvi celt ar kapli un lāpstu rokā, bet tie būs vadītāji un rīkotāji, jo viņiem ir kāda liela priekšrocība, kā mums trūkst — mātes iemācītā angļu valoda un izcelsme, kas tagad mazāk novērtēta nebūs; varbūt pat otrādi! Mēs, lielais vairums, joprojām raksim grāvjus un lauzīsim akmeņus un ar pastiprinātām bažām raudzīsimies, ka pat šis darbs var samazināties un aptrūkt pavisam . . . Varbūt angļu nostiprināšanās nesīs kādu labumu „cīņā pret komūnisma diktātūru un tautu apspiešanu”, kā to optimistiski secina Latv. Am. Londonas līdzstrādnieks? — Šaubos! Diezin, vai bez ASV stingrās nostājas Anglijas nostāja Baltijas valstu jautājumā sen jau nebūtu mainījusies?

Vai mūsu pašu politiķi nav jau rūgti vīlušies, pat vairākkārt, liekot pārāk lielas cerības uz angļu palīdzību? Nevaram lielīties, ka mūsu politika Latvijas brīvvalsts laikā būtu bijusi pārāk tālredzīga. Mūsu politiķiem vismaz tagad būtu laiks kaut ko mācīties no pagātnes. Tas, diemžēl, nav noticis. Ļaunākais tas, ka tie savas kļūdas nav tikvien kā atzinuši, bet taisa vēl jaunas! Vai tāpēc kāds brīnums, ka mūsu novēršanās no tiem, „kas redz tālāk”, arvien vairāk pastiprinās? Interesanti, ko domā pārējie latviešu lasītāji par šo „kroņa optimismu”?

-js, Toronto

DIVKĀRŠA DZĪVE

Latvijas Amerikā red.:

LA 3. jūlija n-rā iespiestas 2 mūsu cienījamu sabiedrisku darbinieku atmiņas. Mēs neesam nabagi: bez tagadnes mēs varam kavēties arī pagātnē, mūsu pašu mājās, dzimtajā zemē. Tas ļauj labāk vsrtēt cilvēka dabu, varam šo to arī mācīties. H. Kreicers min muižas kungu ar mīļīgo „also”. Pēc līdzīgiem piedēkļiem cilvēkus atceras pēc ilgiem gadiem. Tā LU profesoram P. Lejiņam aizvien izskrēja „akurāt”. Mans labs paziņa O. Krolls savās atmiņās stāsta par negantu kustoņu savaldīšanu. Daudzos gadījumos tas tā arī ir, bet zināms procents pagādās nesavaldāmo. Drošības dēļ bija ieteikums p. p. niknos bulļus turēt ar riņķi purnā. Ja to neievēroja, nācās dārgi samaksāt. Atceros , ka Svarenu, kādas piensaimniecības sabiedrības pr-ku, nobadīja bullis.

J. Mierkalns, Linkolnā

Latviešu ārsti TORONTO

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Saina, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH. 4-2081; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., Ž., tel. tel.: LE 4 - 6851.

Uzminiet, kas šeit notiek?

Jūs domājat — iebraukusi kāda slavena filmu zvaigzne vai valsts virsis? Nē — tikai latviešu jauniešu iesvētības Sv. Jāna draudzē Toronto, kur stāstos jauniešus un citu klēpjos smaidošās jaunavas steidz fotografēt draugi. J. Kliģera foto

KANADĀ

TORONTO

● 16. jūlijā, plkst. 9,30 no rīta ar sirdstrieku miris māc. T. Āviks. Izvadīšana piektdien, 19. jūlijā, pl. 2 p.p. no apbedīšanas biroja, 436 Roncesvalles Ave. uz York kapiem latviešu nodalījumā.

● Katoļu draudzes svētcelojumā uz Midlandi piedalījās 80 personu. Svētceļojumu ievadīja ar dievkalpojumu vietējā baznīcā turienes priesteri. Svinīgā ceremonija turpinājās ārā to ievadīja prāvests B. Kokins. Pēc tam. apskatīja vietas, kur savā laikā nomocīti misionāri mūki; tur aizlūdza par šiem mocekļiem, par cietējiem dzimtenē un aizvestiem.

● Katoļu Kultūras centra kongress paredzēts 4. oktobrī Toronto.

● Māc. A. Čops 1. latviešu ev. -lut. draudzē salaulājis stud. arch. Ojāru Kalnu un stud. phil. Ilgu Verli. O. Kalns ir korporācijas Fraternitas Latviensis loceklis, Ilga Verle ir korporācijas Spīdola kommilitone.

● Māc. A. Lūsis kristījis Lilitu Māliņu, Jāzepa un Mirdzas meitiņu, un dvīņu brāļus — Rolandu Andri un Aldi Zigurdu Grantus, Sigurda un Elfrīdas dēliņus.

● 14. jūlijā Sv. Jāņa baznīcā tika iesvētīti 35 jaunieši — 14 jaunekļi un 21 jaunava.Baznīcu greznoja košas zaļumu vītnes. Dziesmu „Ar svētām jausmām teicam tevi” dziedāja iesvētāmo jauniešu koris. Iesvētes runu un sprediķi teica draudzes mācītājs A. Lūsis, bet bikts runu — viesis māc. A. Voitkus. Iesvētāmie saņēma daudz ziedu, bet vislielāko pārsteigumu laikam piedzīvoja iesvētāmā jaunava Maija Dzērvīte — nelaiķa mākslinieka un Rīgas dailamatniecības skolas direktora Arvīda Dzērvīša meita: D. saņēma no dzimtenes iesvētes dienas dāvanu — Lielvārdes novada tautas tērpu un pēc viņas tēva zīmējuma darinātu koka pūra lādīti.

● Māc. A. Lūsis vasaras mēnešos apmeklētājus pieņems trešdienās un sestdienās. Draudzes dievkalpojumi notiks Sv. Jāņa baznīcā plkst. 9 no rīta sekojošās svētdienās: 28. jūlijā, 11. augustā un 25. augustā Katru svētdienu būs brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

● Bērnu svētki Saulainē notiks svētdien, 4. augustā. Bērniem paredzētas dažādas nodarbības, un nometnes vadītājs G. Bāliņš ar saviem palīgiem Marutu Voitkus un Austru Uisku jau veic priekšdarbus svētku sagatavošanai. Nometnē vēl ir dažas brīvas vietas, un pagaidām būs iespējams novietot arī tos bērnus, kas varbūtēji tiktu atvesti bez iepriekšējas pieteikšanas.

● Pagājušā nedēļā no Hamiltonas LNAK birojā bija iradušies 6 centīgi talcinieki, lai palīdzētu savest kārtībā dažus kopš vēlēšanām neizšķirotus rakstus, vēstules un sarakstus ,kā arī nereģistrētos jaunos apvienības locekļus, kas bija reizē ar balsošanas zīmēm atsūtījuši arī biedru naudas samaksas. Lai visu nodomāto veiktu, Elza Gulbis, I. Silkovska, H. Vilks, A. Atvars, Ed. Barānovs un H. Zakis nostrādāja katrs pa 4 stundām, tā rādot hamiltoniešu labu priekšzīmi sabiedriskā darba veikšanā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī nesaskanēt ar redakcijas viedokli.

OSKARS PERRO
LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BLOOR - EMERSON AVE:
$2.500.- iemaksa 6 ist. divģimeņu mājai. 2 modernas virtuves, eļļas apkure, dārzs un garāža. Tīra un labi uzturēta māja. Zvanīt Jānim Veisam.

INDIAN RD. — BLOOR ST.:
$4.000.- iemaksa 9 i.t. atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 3 virtuvēm. Radiātoru eļļas apkure, garāža. Labs rajons — lieliska īres māja. Īpašums bez parādiem. Zvanīt I. Jankovskim.

Par farmām, vasarnīcām un to gruntsgabaliem vasaras atpūtai upju un ezeru rajonos— zvaniet Nikolajam Feodorovam: birojā — Shelburne 397, mājās — Shelburne 272 W 3
Pārstāvji latvieši: Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Artūrs Rejs, Arnis Remters, Jānis Veiss.

JAUNIEŠI SASNIEDZAS ROKĀS

Kanadas un ASV latviešu jaunatne meklē ceļu ciešākai un kopējai sadarbībai

Draudzības un jaunatnes dienu ietvaros Niagarā notika arī LJNAK paplašināta valdes sēde, uz kuru bija ieradušies ASV jaunatnes pārstāvji ar ALJA's priekšsēdi V. Nollendorfu priekšgalā. Sēdi ar īsu uzrunu ievadīja Komitejas Latvijas brīvībai loceklis A. Bērziņš.

Tālākā sēdes gaitā jaunatnes pārstāvji vairāk kā 6 st. ilgās debatēs pārrunāja veselu virkni latviešu jaunatnei svarīgu jautājumu, rezultātā nonākot pie vairākiem vispārnozīmīgiem lēmumiem. Sēdi vadīja LJNAK priekšsēdis L. Zandbergs, bet vēlāk G. Liepiņš, un tajā bez jau minētiem vēl piedalījās L. Neimanis no ASV, M. Štauers, B. Rubess, Pārsla Celma, V. Zariņš, T. Kronbergs, V. Pukats, I. Silkovska, A. Atars, A. Priedītis, I. Grodne, I. Gulbe, G. Vītola.

G. Liepiņš sēdes dalībniekus iepazīstina ar latviešu jaunatnes pretkomūnistiskā centra darbību, minot arī svarīgākos nākotnes uzdevumus, kas paredz atbalstīt Ungārijas brīvības cīnītāju petīciju, kā arī iespējamību robežās noorganizēt Kanadas bibliotēkas caurskati, lai varētu norādīt literatūru, kas satur maldinošus datus par Latviju un komūnismu. Šo un citu uzdevumu veikšanai pieņem lēmumu sadarboties ar visām latviešu organizācijām, politiskās partijas ieskaitot, bet ar tām nesaistīties un nekā nesolīt.

Par 3. un 4. augustā paredzētiem jaunatnes vadītāju kursiem Saulainē ziņo šo kursu vadītājs B. Rubess. Kursu pamatdoma un uzdevums ir sagatavot jaunatnes pulciņiem vairāk rosīgu un darbīgu jauniešu. Kursu dalības maksa paredzēta visai zema — 1 dol. no biedriem, bet 1,50 dol. no nebiedriem, kādēļ vajadzības gadījumā nolemj kursu sarīkošanai 20 dol. izmaksāt no LJNAK līdzekļiem.

Jauniešu izbraukums uz Stratfordas Šekspīra festivālu paredzēts 10. augustā, un līdz šim apzināti jau vairāk kā 50 dalībnieku. Pēc izrādes paredzēts arī jaunatnes ugunskurs, kur par Šekspīru un viņa darbiem referēs Pukats.

Vispusīgas debates izraisīja doma par jaunatnes teātra dibināšanu. Praktiski jaunatnes teātrī varētu piedalīties Toronto, Bramptonas un Hamiltonas pulciņi, kādēļ nolēma no šiem pulciņiem izvirzīt komisiju šī jautājuma kārtošanai. Režisora pienākumus apsolīja uzņemties V. Pukats.

Sirsnīgus un dedzīgus vārdus par visas latviešu jaunatnes sadarbību teica ASV viesis V. Nollendorfs, nesot sveicienus no ALJA's un referējot par jaunatnes padomniekiem atsevišķos jautājumos. Līdzīgu padomnieku tīklu paredz izveidot arī LJNAK, bet jautājumu atstāja neizlemtu līdz kādai no turpmākām sēdēm.

Tāpat kādā no turpmākajām sēdēm nolēma izstrādāt LJNA Kanadā viedokli pret LNAK, pilnvarojot T. Kronbergu pie tās pārstāvēt jaunatnes apvienību.

Dzīvās pārrunās par apvienības krūšu nozīmi izskanēja doma, ka šādai nozīmei būtu jābūt visām jaunatnes apvienībām kopīgai (ASV, Kanadā un Eiropā), par ko vēl visas apvienības savstarpēji sazināsies, reizē pārrunājot arī saskaņotu statūtu jautājumu.

Visdzīvākās un plašākās pārrunas izraisīja jautājums par kopēja apgāda un jaunatnes žurnāla izdošanu. Līdz šim, kā zināms, ASV iznāk jaunatnes žurnāls Jaunā Gaita, bet Kanadā — Ceļinieks. Izsmeļošus referātus par šo jautājumu sniedza V. Nollendorfs un M. Štauers. Kā referenti, tā arī pārrunu dalībnieki bija vienprātīgi, ka šāds kopējs apgāds un žurnāls ir nepieciešams, bet šādas nepieciešamības reālizēšana tomēr prasīs nopietnākas studijas. Tādēļ klātesošie vienojās, ka būtu izveidojama komisija, kas pētīs iespējas par apvienota jaunatnes apgāda radīšanu. Par šīs studijas priekšsēdi izraudzīja M. Štaueru, bet trīs studijas locekļus izraudzīs Sav. Valstu un Kanadas jaunatnes apvienību valdes. Šīs studijas komisijas darbības laiku nosaka līdz š. g. 15. decembrim.

Tikpat plašas un vispusīgas pārrunas izraisīja arī jautājums par plašāka un vispārēja jaunatnes sarīkojuma nepieciešamību. Dziesmu svētki un Draudzības dienas pierāda, ka grandioziem sarīkojumiem ir ievērojama nozīme ne tikvien kultūrālā un sabiedriskā, bet arī nacionālpolītiskā plāksnē. Līdzīga veida sarīkojums būtu vēlams arī latviešu trimdas jaunatnei. Šāds sarīkojums jāorganizē uz visplašākās bazes, piesaistot ne tikvien visas jaunatnes organizācijas, bet arī pārējās, kam pie šāda sarīkojuma organizēšanas būtu nozīme. Šādu vispārēju jaunatnes sarīkojumu paredz 1959. g. un attiecīgo priekšdarbu veikšanai par organizācijas komisijas priekšsēdi izrauga Bruno Rubesu.

Visā sēdes gaitā dažādo jautājumu iztirzāšanai bija vērojama draudzīga noskaņa un lietišķa pieeja.

R. N.

Brīnišķīgais laiks sekmēja lielisku jaunatnes salidojuma izdošanos Garden City līcī ar sporta spēlēm, peldēšanos, ugunskuriem un nopietnu darba sēdi. Augšējā uzņēmumā redzamas divas Bramptonas jaunatnes pulciņa dalībnieces — Gaida Opalā un Skaidrīte Brice atvēsinoties ezermalā. — „Draudzības kausu" izcīņā vīriešu un sieviešu volejbolā notika ļoti spraigas sacensības. Sieviešu volejbolā pārliecinoši uzvarēja „amerikānietes" — Saginavas sešnieks, finālā pieveicot divu iepriekšējo gadu uzvarētājas — Toronto latv. sp. kluba volejbolistes. 1. rindā: R. Paegle un G. Martinsone. 2. r.: A. Kaliņa, G. Bluķe, J. Meržejevska un A. Sileniece. Vīriešu turnīra finālā satikās Hamiltonas „Sparta" un Toronto latviešu YMCA's sešnieks. Uzvarēja hamiltonieši. Finālā spēlē raksturīgu „volejbola piramīdu" veido (no kreisās) Richters, Leja (Sparta) un Stikuts (YMCA).

J. Liģera uzņēmumi

VIENTULĪGA VASARA TĀLĀ GRIEĶU CIEMĀ

VIDZEMNIECES 3. VĒSTULE LA NO GRIEĶIJAS

Parasti vasaras Grieķijā ir saulainas un svelmīgas. Paiet mēnesis un paiet divi, kad pie debesīm nemana ne mākonīša, pat rasa nav ne rītos, ne vakaros, un naktis jāvārstās pa gultu kā pa pirts lāvu. Nereti svelmīgajā klusumā, kur pat lapiņa nepakustas, saceļas milzīgs vējš un gaiss pildās smiltīm, un tikpat pēkšņi viss atkal norimst.

Dažreiz gadās, ka vasara ir untumaina, kā tas arī šovasar. Pavasaris bija stipri vēss, tad vairākas dienas ... karstums, un tad sākās tracis — trīs dienas no vietas pērkons, vējš un lietus. Ar milzīgu spēku skrēja ūdeņi no kalniem, raudami līdz akmeņus, vējš izlauza kokus un pērkons iespēra kādā mājā, bet cilvēki tika cauri ar izbailēm vien. Bija tik vēss, ka sedzāmies ar vilnas segām, un valkājām jakas, bet gan iepriekšējās naktis pat palags bija nociešams.

Kafejnīcās vecākie ļaudis šnabīti, pabraucīja ūsas ar pirkstiem un domīgi galvas šūpodami, norūc: „Tas Dievam nepatīk..."

„Kas tad?"

„Nu, taču tie atomu sprādzieni."

Viņi ir pilnīgi pārliecināti, ka pasaules bojā eja vairs nav tālu, un tā nāks no pašu cilvēka rokām.

Klimats šajā piejūras ciemā nav sevišķi labs. Rītos bieži jāpieceļas ar smagu galvu. Vairums ļaužu cieš no reimatisma, iekaisumiem, bronchīta, gripas un nerviem; ir arī diezgan liels skaits diloņslimo. Vasarās kā bērniņi, tā lielie cieš biežas vēdergraizes un caurejas. Ūdens šeit ir neveselīgs un lietainā laikā dzeramā dubļus. Agāk daudzi slimojuši ar malāriju, arī es pirmo vasaru mocījos ar karstumiem.

Ūdens vasarā šeit samazinājas, tādēļ dārziņus neatļauj laistīt. Zāle izkalst, un visur redzams brūns kailums. Vienīgo svaigumu šeit dod papardes, dažādi dzelkņi, dadži, ērkšķu krūmi un sīlīgie sūnu laksti — bet tā visa daba te būtu nožēlojama.

Šajā ciemā nav stādu bagātības. Zeme ir akmeņaina, metalla pilna, neauglīga. Tīrumu te maz, labība sīka, — smieklīgi sīka, atceroties dzimtenes druvas. Pļauj te vēl ar sirpjiem un kuļ klonā ar ēzeļiem vai mūļiem, jo zirgu te maz. Tikai līdzenumos, kur vairāk attīstīta zemkopība, ir mašīnas. Nedaudziem te ir arī kazu, aitu un kalnu govju pulki. Piens gan dabūjams tikai vasaras mēnešos. Kalnu govis dod dienā tikai dažus litrus piena. Vasarā ar pienu notiek ļoti daudz sajaukšanas gadījumu, netiek ievērota tīrība. Pienā bieži var atrast spalvas un mēslus.

Tomēr namamātēm vasarā nav tik lielas galvas sāpes par to kā ziemā, ko celt galdā, jo nāk palīgā dārzāji un ēdiens iznāk lētāks, vieglāks un gardāks. Dārzu mūsu ciemā maz, un dārzājus ieved no Saloniķiem un apkaimes, bet to kvalitāte ir zema! Augļus te ēd pietiekoši tikai tie, kam pašiem dārzi, kur augļi, un arī tie, kam naudas diezgan. Dzimtenē tiku ēdusi daudz vairāk augļu kā šeit. Kā ilgojas un sāp sirds pēc dzimtenes meža ogām, kas bija ogu pilni! Te kalnos nekā nav, izņemot čūskas, vilkus un šakaļus. Zemenes te nemaz neesmu ēdusi. Tās te atved no Saloniķiem bojātas, sasutušas un dārgas, nav vērts pirkt, lai kā tās garšotu. Ķiršu šķirņu te ir daudz, bet ābolu nav tik daudz, ne tik garšīgi kā dzimtenē. Atsvaidzinoša un samērā lēts auglis ir arbūzis. Vasaras beigās nāk brīvīgās vīnogas — Grieķijas zelts, un vīģes, vēlāk mandeles, granāti, āboli, citroni, apelsīni un dažu citu augļi, kam nezinu latvisķā nosaukuma. Daudz te plūmju un tām līdzīgu augļu.

Arī puķu dārziņi dzimtenes sētās bija krāšņāki, svaigāki. Daudz puķu ir pavasaros un rudeņos, pat ziemā, bet sievietes nav tik lielas puķu kopējas kā mūsu zeltenes. Daudz lieli rožu krūmi, ceriņi, jasmīni, smaržīgās neļķes, lefkojas, lilijas, lauvmutītes, tomēr daudz puķu, kas ziedēja dzimtenē, te neatrodu, sevišķi lauku puķes, kā neaizmirstules, rudzupuķes, margrietiņas... Tikai kumelītes te daudz.

Grieķijas vasara padara cilvēku slinku. Ir tiešām grūti strādāt tādā svelmē, totiesu vakari ir patīkami, romantiski, tad bieži pastaigājamies, vakaros nereti pavadām jūras malā. Nekādu izpriecu mūsu ciemā nav. Lielākais ļaužu vairums sēž kafejnīcās un iedzer degvīnu vai limonādi, tērzē, vai arī spēlē kartis. Reti te iecelo kāds zemas kvalitātes teātris vai arī kāda laba amerikāņu filma. Pat balles te nerīko.

Tikai vakaros, aizverot acis un klausoties sienāžu dziesmiņā, liekas, ka atkal esmu mājās. Bet tas ir viena acumirkļa malds... Dienās kokos te kliedz visā galvā „dzidzikas" — spārnoti kukaiņi, kuru balss līdzīga sienāžim, bet ir desmit reizes stiprāka. Tie ir raksturīgi vasaras vēstneši, un kad tie beidz dziedāt, tad klāt ir atkal rudenis.

Vidzemniece.

SAVIENOTĀS VALSTIS

KALAMAZŪ

● ASV jendas 3. novada skautu nometņu māku kursos no Kalamazū 75. Jelgavas skautu vienības piedalījās 11 ar vad. J. Ķesteri. No pēdējiem kursus beidza: A. Melkus, M. Ziemelis, G. Ķesteris, A. Kalnājs, E. Kronlīns, J. Ievāns, E. Krasts un A. Klauvētājs.

● Gaujas gaidu vienības, Rīgas, Daugavas, Brigaderes un Aspazijas lielgaidu pulciņi izdara latviešu tautas gara mantu apzināšanu un krāšanu, šim nolūkam apmeklējot visus zināmos vecos ļaudis, no kuriem dzirdēto uzraksta un sakopo.

Tā kā visi saimnieciskie pienākumi lielajā gaidu novada nometnē, kas notiks Kalamazū apkārtnes Fort Cester nometnē no 19.—21. jūl., piekrīt Gaujas gaidu vienībai, tad pašreiz notiek cītīga gatavošanās, ikvienai gaidai darba pilnas rokas.

ČIKĀGA

● Čikāgas sabiedrībā pazīstamais mācītājs A. Kalngars šinīs dienās pēc iepriekšējas sazināšanās ar okupantu iestādēm devies uz dzimteni un sasniedzis — Krieviju.

● DV apv. Čikāgā izbraukums notiks 28. jūlijā, plkst. 10 rītā, Mc Dowell mežā. Uz šo vietu var noklūt pa 34. ceļu (Ogden Ave.) cauri Napervilles pilsētai līdz Du Page upei. Izbraukuma vietā makšķerniekiem lieliskas izredzes. Par atspirdzinājumiem un karstām desiņām rūpēsies čaklās Vanadzes.

Visi tautieši aicināti piedalīties izbraukumā.

● Kā zināms, Ciānas dr. Čikāgā ir visvecākā un vislielākā. Tās garīgo aprūpi veic māc. A. Rautenšilds. Baznīca un mācītāja māja atrodas 5015 W. Ferdinanda ielā. Turpat tuvumā pārdodams nams, kurā varētu novietot latviešu skolu un izbūvēt telpas sarīkojumiem. Nams maksājot $25.000.- Domu par šī nama iegādi ierosināja mācītājs, un draudzes locekļu sanāksmē 7. jūlijā nolemts namu pirkt.

● E. un V Dzelmju tautisko deju kopa turpinās nodarbības arī vasarā katru trešdienu no pl. 7.30 — 10 vakarā, Hull House telpās, 800 S. Halsted St., kur arī saņemama tuvāka informācija.

● Illinoijas latviešu palīdzības b-bas statūtu grozījumu komisija noturējusi apspriedes, pārrunājot un pārveidojot statūtus, grozot tā, ka b-bā varētu iestāties arī jaunatbraucēji. Biedrība katru trešo svētdienu plkst. 2.30 aicina biedru uz mēneša sanāksmēm 1645 N. Cicero ielā. Tai ir paprāva bibliotēka, īpaši ar grāmatām, kas tagad uzskatāmas kā retums, jo iznākušas pirms 1. pasaules kara.

● Čikāgas latviešu literārā biedrība ar nākošo rudeni nodomājusi rosināt savu darbību, piešķirot lielāku vērību mūsu rakstnieku atceres dienu rīkošanai un grāmatu popularizēšanai. Biedrības sēdeklis atrodas Baptistu draudzes namā, par tās priekšnieku jau ilgus gadus darbojas veclatvietis Vilis Mūrnieks, kas pazīstams kā liels patriots.

● ČLT aktrise Elfa Gensbīgele, kas darbojas par instruktori Artura Murraja deju skolā, atgriezusies Čikāgā un strādā tādā pašā darba vietā minētās skolas nodaļā. G. atkal saistīsies teātra pienākumos.

— Is.

Lai noskalotu bēdas

Saimnieciskā palīdzība, ko ASV tagad apsolījušas komūnistiskajai Polijai, atbilstot ceturtai daļai no tām vērtībām, ko poļi ik gadus nodzerot šnabī. Kādā Polijas komūnistu laikrakstā nesen bija minēts, ka poļi par dzērieniem ik gadus izdodot apmēram 400 miljonu dolaru. Šajā summā, protams, neesot ieskaitīta neaprēķināmā izbrūvētā un nodzertā „lerga", ko poļi patērējot „laimīgās sociālisma dzīves" bēdu noskalošanai.

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ, 136 Lourdes St. Sudbury. Ont.
Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

SIDRABENES IEMĪTNIEKI POŠAS SVĒTKIEM

Kad vakarā nolaižas karogi, telšu pilsētas iemītnieki saņem par bērnu svētkiem 21. jūlijā. Vidū svētku koncerta programmu iestudē nometnes orķestris. Apakšā — vismazāko nometnotāju grupa gaida ciemiņus.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA, 58. NUM.

— 31. augustā beidzas Bulduru konference, kas sanāca Latvijas ārlietu ministra Z. Meierovica iniciātīvā. Baltijas valstu konferencē piedalījās: Latvija, Igaunija, Lietuva, Somija un Polija. Bulduru konference lika pamatu Baltijas valstu reālai kopdarbībai un varbūtējai Baltijas valstu savienībai. Savienības ideja izpaudās parakstītā līgumā, kurā 5 Baltijas valstis apņēmās visus savstarpējus strīdus izšķirt miera ceļā, neatļaut savā territorijā pret kādu citu līguma dalībnieku vērstu darbību, nelīgt ar trešām valstīm nekādu līgumu, kas būtu vērsts pret kādu līguma dalībnieku un nekavējoties noligt aizsardzības konvenciju. Bulduru konference vēl bez galvenā polītiskā līguma izstrādāja līgumus par saimnieciskās polītikas saskaņošanu, pavalstniecību, optāciju, pilsoņu tiesībām u. c. praktiskiem jautājumiem. Bet tikai Latvijas un Igaunijas parlamenti ratificēja Bulduru konferences līgumus, pārējās valstis — Somija, Lietuva un Polija neratificēja. Somija svērās uz Skandināvijas pusi, bet starp Lietuvu un Poliju ... konflikts Viļņas dēļ.

Jautrs un priecīgs prāts ir debesis, zem kurām viss izdodas. Žans Pols

Cilvēku kaislības ir ceļi, lai pie viņiem piekļūtu. Vovenargs

*

Sirdsprieks rodas tad, ja nav nekā, ko sev pārmest. Kants

*

Ak, cilvēks ir dievs, kad viņš sapņo, nabags — kad viņš nododas pārdomām.

*

Pagodini cilvēkus, viņiem uzticoties, lai viņi tic l a b a j a m, un tu redzēsi, kādus tas dara brīnumus.

R. Rote.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU vēstules

VAI ARĪ LATVIEŠU POLĪTIĶI KANADĀ NAV SALAIDUŠI KAUT KO „DĒLĪ"?

Latvijas Amerikā red.:

Kanadas parlamenta vēlēšanās, īstenībā vairāk pēc vēlēšanām, kad vēlēšanu rezultāti jau bija publicēti, lasījām mūsu trimdas presē, ka latviešu polītiķi ieteikuši balsot par Dž. Dīfenbeikeru, un ka pie jaunā pagrieziena šejienes saimnieciskā un polītiskajā ziņā savi nopelni bijuši arī latviešu vēlētājiem un, protams, visvairāk mūsu trimdas polītiķiem, kas tālredzīgi devuši norādījumus, par ko balsot.

Šis jaunais pagrieziens, šķiet, sāk arvien vairāk iezīmēties. Nupat Latvijas Amerikā slejās lasīju Londonas līdzstrādnieka polītiskās piezīmes, ka jaunais premjērs arvien vairāk sāk iekarot londoniešu sirdis. Tanī pašā laikā kanadiešu dienās presē sāk paelties brīdinātājas balsis, ka novēršanās no Sav. Valstīm un ciešāka piesliešanās britu apvienotai Karaļvalstij var nelabvēlīgi ietekmēt visu Kanadas saimniecisko dzīvi. Varbūt tam nav nekāda sakara ar premjēra maiņu, bet šovasar Toronto esot ap 30.000 bezdarbnieku, tikai par kādiem 5000 mazāk kā pagājušā ziemā. Tanī pašā laikā no Britu salām angļu pieplūdums Kanadā strauji pieaug. Tie nebūs ļaudis, kas nākuši Kanadas dzīvi celt ar kapli un lāpstu rokā, bet tie būs vadītāji un rīkotāji, jo viņiem ir kāda liela priekšrocība, kā mums trūkst — mātes iemācītā angļu valoda un izcelsme, kas tagad mazāk novērtēta nebūs; varbūt pat otrādi! Mēs, lielais vairums, joprojām raksim grāvjus un lauzīsim akmeņus un ar pastiprinātām bažām raudzīsimies, ka pat šis darbs var samazināties un aptrūkt pavisam . . . Varbūt angļu nostiprināšanās nesīs kādu labumu „cīņā pret komūnisma diktātūru un tautu apspiešanu", kā to optimistiski secina Latv. Am. Londonas līdzstrādnieks? — Šaubos! Diezin, vai bez ASV stingrās nostājas Anglijas nostāja Baltijas valstu jautājumā sen jau nebūtu mainījusies?

Vai mūsu pašu polītiķi nav jau rūgti vīlušies, pat vairākkārt, liekot pārāk lielas cerības uz angļu palīdzību? Nevaram lielīties, ka mūsu polītika Latvijas brīvvalsts laikā būtu bijusi pārāk tālredzīga. Mūsu polītiķiem vismaz tagad būtu laiks kaut ko mācīties no pagātnes. Tas, diemžēl, nav noticis. Ļaunākais tas, ka tie savas kļūdas nav tikvien kā atzinuši, bet taisa vēl jaunas! Vai tāpēc kāds brīnums, ka mūsu novēršanās no tiem, „kas redz tālāk", arvien vairāk pastiprinās? Interesanti, ko domā pārējie latviešu lasītāji par šo „kroņa optimismu"?

-js, Toronto

DIVKĀRŠA DZĪVE

Latvijas Amerikā red.:

LA 3. jūlija n-rā iespiestas 2 mūsu cienījamu sabiedrisku darbinieku atmiņas. Mēs neesam nabagi: bez tagadnes mēs varam kavēties arī pagātnē, mūsu pašu mājās, dzimtajā zemē. Tas ļauj labāk vērtēt cilvēka dabu, varam šo to arī mācīties. H. Kreicers min muižas kungu ar mīlīgo „also". Pēc līdzīgiem piedēkļiem cilvēkus atceras pēc ilgiem gadiem. Tā LU profesoram P. Lejiņam aizvien izskrēja „akurāt". Mans labs paziņa O. Krolls savās atmiņās stāsta par negantu kustoņu savaldīšanu. Daudzos gadījumos tas tā arī ir, bet zināms procents pagādās nesavaldāmo. Drošības dēļ bija ieteikums p. p. niknos buļļus turēt ar riņķi purnā. Ja to neievēroja, nācās dārgi samaksāt. Atceros, ka Svarenu, kādas piensaimniecības sabiedrības prku, nobadīja bullis.

J. Mierkalns, Linkolnā

Latviešu ārsti TORONTO

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., Z., tel. tel.: LE 4-6851.

H. Kreicers

1905. GADA REVOLŪCIJA

NO ATMIŅU STĀSTIEM

(Turpinājums sekos)

Nobijies muļķis kungiem patīk vislabāk, tādu latvieti viņi labprāt redz. Spītīgus gudriniekus viņi necieš. Latvietis to nomana un saskarē ar kungiem tādu arī tēlo.

Kungi novietojas aiz galda istabas dibenā, un komandieris uzrunā tautu, varāk gan bārdams un šķendēdams.

Kopš poļu dumpja laikiem tādas nelietības nav dzirdētas, kā tagad te Baltijā. Bet to lai nu kuņas bērni zina: ja vēl kas tamlīdzīgs notiks, tad žēlastības nebūs. Bakuška un staršiņš gan stāstījuši ,ka ērglēnieši nekā slikta neesot darījuši, bet gluži bez vainas mēs neesot. Dīvaini izrunādams, viņš sauca no kādas lapas:

„Pla — ū — ģis . . . Pla — ūģis, Val — ģe — mar! velns, kas par vārdiem! Mēli var izmežģīt. Vai tāds ir?"

Klusums.

„Bet — Ber — zin, Er — nest, Ir?"

—„Nav", kāds atbild.

„Nu, a pagasta skrīveris Blau, Pjotr?"

Klusums .

„Protams, aizlaidušies nelieši. Zināma lieta." Tiek prasīts, kas piedalījies pils dedzināšanā. Neviens neatsaucas.

Kas bijis mītiņos?

Dažas klusas balsis atbild: „Es", bet daži saka „Visi."

„Visi! Slaveni! Vai jūs dzirdat? — Visi!"

Nu labi. Šoreiz visus vēl neņemšot, bet ar dažiem tomēr būšost jāparunājas tuvāk. Lai iznāk komiteja!

Tie iznāk, viņus savāc istabas stūrī.

Tad kungs apstaigā zāli, pētīdams ļaudis, un vienam otram norāda ar pirkstu.

„Tu iznāc!"

„Tu!"

„Tu ar!"

Tā viņš nonāk pie skolotāja Blaumaņa. Tas smaida savu rāmo, laipno smaidu. Skaidrs — šis nav ne muļķis, ne nobījies. Kungs tā kā drusku sadurstās. Mācītājs Tretjakovs ieminas, ka tas mūsu skolotājs.

„Tas tomēr negarantē, ka viņš nav arī revolūcionārs," virsnieks norūc.

„Drīzāk otrādi," piebilst kāds cits, īgns virsnieks.

„Jūs ar'," komandieris izšķiras, un Blaumanis mierīgi ieiet kaktā. Vēlāk smēja, ka arī skolotājs ielikts kaktā.

Blaumanim blakus stāv mūsu Kārlis. Arī viņš smaida. Komandieris viņu aši noskata un pamāj ar roku, lai iet kaktā.

„Horošo," Kārlis nosaka un iet.

„Nu to mēs vēl redzēsim, vai būs labi," nošņāc īgnais oficieris.

Kad kaktā ap 30 cilvēku, viņš beidz.

„Šoreiz pietiks."

Viņš ir izlasījis pagasta inteliģentākos puišus.

Tad ir jānodod ieroči. Atskaitot dažas medību divstobrenes, tur nekā prātīga nav. Izņēmuši derīgo, zaldāti visu to pārējo bruņojumu turpat pie pagastnama stūra sadauza un samet kaudzē. Vēlāk šī draza tiek sabērta Ogres atvarā, un draudzes skolas puikas vasaru pa gabalam vilka laukā un pūlējās samontēt kaut ko šaujamu.

Kamēr vieni zaldāti darbojas ar ieročiem, citi stiepj pagalmā skrīveŗa Blaua mēbeles, saskalda cirvjiem, samet kaudzē un sadedzina.

Ar to akcija pagastnamā beidzas. Komandieris dod rīkojumu izvest arestētos.

Pašā stūrī ir iespiedies Gruņģu Miķelsons. Visas līdzšinējās notikšanas viņam ir likušās kā omulīgs teātris, un viņš par tām ir smīnējis. Viņš ir smīnējis arī šodien par kungu izdarībām un tāpēc iesūtīts kaktā. Te kaktā viņš sāk noskārst, ka šis teātris var beigties slikti, un nu vairs nesmīn.

„Glābjas, kas var!" viņš domā.

Bet kā? Viņš sarkst un bālē un intensīvi domā, kā tikt vaļā no lomas, kas viņam uzspiesta.

Mēģinās!

Viņš izvelk no kabatas gaišzaļo trīsrubļu papīru, piebiksta blakus stāvošam zaldātam un klusu noņurd:

„Otpuski!" (Atlaid!)

Tas aplaiž ātru skatu apkārt, novērtē situāciju, paķer naudu, nostājas Miķelsonam priekšā un bīda pārējos uz izeju.

„Iet, iet!"

Miķelsons paliek.

Ārā pie slitām piesieti zirgi. Tikai rets aizturētais tiek savā pajūgā: zaldāti ņem pajūgus no vietas un sasēdina viņus. Dažā ieklūp arī pajūga īpašnieks un brauc līdz. Arī Miķelsona ragavās sadzen arestētos. Pats viņš, ielavījies ziņņeša virtuvītē, noskatās, kā viņa ragavās tiek aizvesti bēdu brāļi.

Tā dažs zirgs paliek pie slitas bez saimnieka, un dažs saimnieks kasa aiz auss, kad noskaidrojas, ka viņa pajūgā aizvesti aizturētie.

Jātnieki atgriežas muižā kopā ar arestētiem. Tie, kas atbraukuši līdz, lai nezaudētu savus pajūgus, piedzīvo negaidītu kļūmi: zaldāti viņus nelaiž prom. Velns tik varot noskaidrot, kurš te arestēts, kurš ne.

„Dzelzkāj!" kāds sauc, kad gabaliņu tālāk iet garām oficieri un vietējā valdīšana. Viens Komandieris turpina izlasi. par otru nu tie sūdz savu nelaimi.

„Kas par lietu?" ieinteresējas arī komandieris.

Dzelzkājs izskaidro.

„Nu lai viņi pazūd," komandieris izlemj.

Atviegloti viņi lasās prom. Viņiem līdzi manās arī aizturētais Grunga kaimiņš Podnieku Līcītis.

„Kur tu!" viņu saķer aiz piedurknes kāds no palicējiem. Līcītis samulst.

„Es . . . aizbraukt Grunga zirgu."

„Skat, cik gādīgs! Gudri gan, neko teikt."

„Ka ne, ne," Līcītis bēdīgi nosaka un pēc brītiņa piebilst:

„Kas jau būs, būs."

„Nu tak. Kas jau būs, būs visiem," saka iepriekšējais. Un tad pavisam draudzīgi paklusu:

„Bet varbūt laidies ar'!"

Līcītis paskatās: aizgājēju pulciņš jau patālu. Paskatās uz palicējiem: viņu vēro vairāki acu pāri. Pēkšņas iedomas mudināts, viņš gribēja aizlavīties nemanīts, bet nu to vairs nevar. Ak, tā nenovīdība, tā nenovīdība!

„Lai jau paliek," viņš atmet ar roku.

„Nebēdā, Līcīt, neko," kāds mēģina jokot, „pacienās ar stirnas kāju, un varēsim braukt mājā dziedādami."

„Raudādami," Līcītis drūmi nosaka.

„Jūs tur neplarkšķiet!" uzsauc zaldāts. „Neesat tirgū."

Iestājas klusums. Tiešām — kā nu būs?

Pievakarē pārrodas mājā mūsu piedzīvotāji Briedis un Silabriedis.

„Kur tad tēvs un Kārlis?"

Viņi . . . iegriezušies muižā. Muižā? Kā tur?

Abi gan stāsta, kā pagastnamā gājis. Pamazām atklājas, ka tēvs un Kārlis aizturēti. Mums uzgulst smagas bažas.

Vēlu vakarā abi pārbrauc. Nekas ļauns muižā viņiem nav noticis. Kungi īsi pusdienojuši acimredzot, iebaudījuši arī kaut ko stiprāku, bijuši labā omā, dzīvojuši pat jokus. No sākuma saukuši priekšā pa vienam, vēlāk pat vairākus kopā. Jautājuši apmēram vienu un to pašu. Cik vecs? Kāda izglītība? Precējies? Vai ir baznīcā? Bijis mītiņos? Kāpēc tur līdis? Pazīst kādus aģitātorus? Studentu Jēriņu? Bijis Kalsnavas vai Piebalgas nelietībās? Zina kādu, kas bijis? Un, protams, visi nikni bārti, kannināti un brdināti.

Zināms, atskaitot mītiņus, neviens nekur nebija bijis; nekā nezina un pat lāga nesajēdza, ko kungi domā un vēlas. Vārdu sakot, tie bija naivi, pamuļka ļautiņi.

(Nobeigums sekos)

NEREDZAMAS ĊIŅAS VĀCIJAS SPIEGU DŽUNGĻOS

Ģenerāļa Gēlerta un Volvēbera aģentu cīņas nerimstas

Ar amerikāņu „Counter - Intelligence - Corps" svētību viņš 1950. gadā ar savu darbinieku stābu Pullachā pie Minchenes aiz pamatīga dzeloņžoga sāk izveidot savu „privāto" slepeno dienestu. No „Būro Gehlen" drīz iegūst respektu ne tikai komūnisti. Pēc dažām ziņām amerikāņi Gēlenam biroja uzturēšanai ik gadu ir maksājuši 6 milj. dolaru. Par spīti Bundesrepublikas likumiem, kas aizliedz uzņemt bundesvērā augstākus virsniekus, kas atradušies ārzemju slepeno dienestu rīcībā, Gēlens kļūst izņēmums, un līdz ar savas „firmas" apmēram 2000 vīriem pat bez liekas vācu sociāldemokratu parastās pretestības tiek pārņemts valsts rīcībā. Ir ziņas, ka Gēlenam reiz bijušas labas attieksmes ar bijušo vācu soc. dem. vadītāju - nelaiķi Kurtu Šūmacheru, un domā, ka pāriešana bundesrepublikas dienestā ģenerālim un viņa vīriem materiālā ziņā ir bijusi ļoti neizdevīga. Daļu no „agrākajā firmā" nodarbinātajiem viņam ir nācies pagaidām pat atlaist.

NEITRĀLITĀTES UPURIS

Cik kārotas ir ģenerāļa Gēlena dienesta ziņas par komūnistu nodomiem pat neitrālās valstīs ,norāda Šveices pretizlūkošanas dienesta vadītāja Renē Dibuā (Dubois) traģiskā nāve šī gada pavasarī. Saprotamu iemeslu dēļ šveiciešu un vāciešu slepeno dienestu satikšana nav nekāda labā, bet turpretī šveiciešu satikšanā ar francūžiem valda vecas draudzības tradicijas. Protams, vēl tikai pirms neilga laika franču slepenais dienests vācu spiegus ne bez pamata uzskatīja par pasaules ļaunuma sakni, bet, šķiet, ka tagad šajā ziņā daudz kas radikāli mainījies.

Pateicoties NATO organizācijai un kopīgajam Francijas-Vācijas vienīgajam apdraudētājam komūnismam, jaunais Bundesrepublikas ziņu dienests ir kļuvis par franču pretizlūkošanas iestāžu labāko un uzticamāko aci austrumu virzienā. Taču Francijas slepenajam dienestam ir radušās jaunas rūpes — Ēģipte un Ziemeļafrikas kolonijas. Ne katrreiz francūžiem ir viegli izpētīt, ko īsti plāno marokāņi, tunesieši alžīrieši un citi „uzticami" pavalstnieki .Daudzi vadošie arabu politiķi no franču kontrolētajām zemēm uzturas Šveicē: tunesietis Salais ben Jusefs, alžīrietis El Fassi, marokānis Balafrejs, arabu līgas ģenerālsekretārs Abadulla Hassuna, un daudzi citi francūžiem ļoti bīstami vīri, kas, cīnoties par savu zemju atbrīvošanos no franču virskundzības, ar Ēģiptes sūtniecības palīdzību Bernē ir izveidojuši pret Franciju vērstu centru.

Dabiski, ka par šiem Šveices viesiem franču slepenajam dienestam ir liela interese, un tādēļ uz zvēresta brāļu zemi „Direction Generale des Enquetes et Renseignements" nosūtīja spējīgo pulkvedi Marselu Mersīru ar prāvu „tirdzniecības delegācijas" stābu. Nav arī brīnums, ka francūži ieguva Šveices pretizlūkošonas šefa — prokurora Renē Dibuā uzticību, kas slepeno dienestu studiju nolūkos sāka bieži braukāt uz Parīzi. Francūži vecās daudzības dēļ šveicietim, cik zināms, ir piedāvājuši Šveices ilgi meklētās ģenerāļa Gēlena slepenās ziņas ne vien par PSRS rīcību un nodomiem Austrumu un Viduseiropā, bet arī par Kremļa diriģēto komūnistu aktīvitāti Šveicē, lūdzot tikai „niecīgu" laipnību - skaņu lentas, kurās Šveices pretizlūkošanas dienests ieskaņojis Ēģiptes sūtniecības telefona sarunas. Tā kā visi Renē Dibuā mēģinājumi uzņemt tiešus un draudzīgus informācijas izmaiņas sakarus ar ģen. Gēlenu, šķiet, ir bijuši bez sekmēm, tad šveicietis darījumā ar ffrancūžiem arī ielaidies. Ziņu apmaiņa pretizlūkošanas „cunftēs" ir diezgan parasta lieta, un par darījumu, šķiet ,bijušas apmierinātu abas puses, jo šveicieši ar francūžu „aizdotajām" ģen. Gēlena ziņām atklāja vairākus tumšus komūnistu pasākumus Šveicē. Francūži savukārt ar skaņu lentās pārķerto sarunu palīdzību apcietināja ne vien vairākus arabu vadoņus, bet pašā saknē iznīcināja arī vairākus Ziemeļafrikas nemiernieku plānus.

PLAŠI BĒRNU SVĒTKI KALAMAZŪ

14. jūlijā, Kalamazū latviešu bērni līdz ar vecākiem piedzīvoja svarīgu un ievērības pilnu dienu, jo notika pirmie apvienotie bērnu svētki, kuros piedalījās visas draudzes un kopas. Svētkus atklāja rīcības komitejas priekšsēdis Arturs Kaugars. Dziedāšanas priekšnesumus vadīja Arn. Kalnājs, zēnu grupu vingrinājumus R. Jansone un pasakas: „Septiņi kazlēni un vilks" drāmatizējumu — skolotāja L. Sinta.

Latviešu valodas stendu pārzināja Z. Ābele, ģeografijas novietnē, kur bija uzstādīta liela elektriskā Latvijas karte un maza salīekamā Latvijas karte, bērnus eksaminēja A. Ruņģis, zīmēšanas stendā mākslinieka Arn. Sildega vadībā sacentās ap 20 „gleznotāju", balsi dziedāšanā ikviens brīvi varēja pārbaudīt dziedāšanas stendā pie Arn. Kalnāja, atjautību dažādās nozarēs pārzināja skol. H. Turks, sporta sacensības vadīja A. Gaikis, bet mērķī šaušanu — A. Minka. Bija arī pirmās palīdzības telts, ko bija sagatavojusi 74. Jelgavas skautu vienība un pārzināja R. Rollis. Svētku rīkotāji bija paredzējuši arī apbalvojumus un godalgas, kas tika paziņotas svētku beigās.

Latviešu valodā kā labākie tika atzīti: J. Vasaris, S. Zaļinska, H. Zaļinska, D. Rolle, I. Kronliņa, E. Kronlins un B. Kaugars. Ģeogrāfijā: R. Skupšķele, B. Šints, I. Kalnāja, I. Skupšķele, J. Freimanis, A. Kaugars un A. Ruņģis. Zīmēšanā: S. Ruņģis, J. Andersons, S. Austriņš, B. Kaugars, J. Osis un R. Skupšķele. Sporta sacensībās, augstlēkšanā (4,3) — U. Grinbergs, tāllēkšanā (11,4) — E. Kronlins un 60 m skrējienā (8,8) — J. Ozols.

Lielā interese un atsaucība, ko pieredzēja šie pirmie Kalamazū latviešu bērnu svētki, liek cerēt, ka tie nebūs pēdējie. Svētku vajadzībām plašo laukumu un savas zemes bija atvēlējusi Staģu ģimene.

Mazie šāvēji izvingrina roku.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

MĒBELĒTA ISTABA ar pansiju izdodama Toronto Rietumos. Auto novietošanas iespējas. Zvanīt LE 6 0134.

Piederīgie meklē ārstu JĀNI TRUPOVNIEU
1947. gadā dzīvojis Goetingenā, Vācijā. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt Emmai Priede, 120 Howard Park Ave., Toronto, Ont., Canada.

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
288 St. Clair Ave., W. Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
tagad atrodas
1425A BLOOR ST., W., TORONTO,
TEL. LE 6-8183.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

ĢIRTS SALNAIS

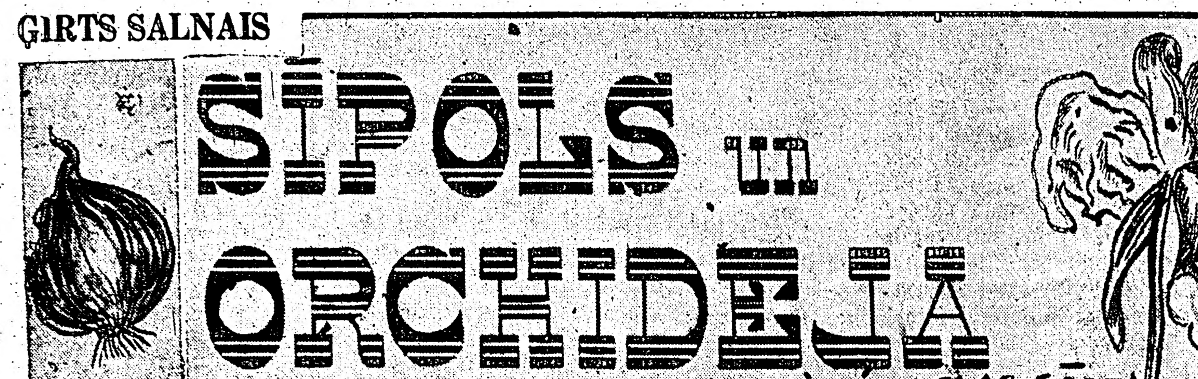

51. turpinājums

„Kas paliek? Un kur?" viņas vaigos iešāvās sārtums — kā ugunsgrēka atblāzma baltos mākoņos. Viņa apjuka, sastostījās un tikko spēja padvēst, it kā nojauta par Oles dīvainiem atklājumiem to stindzinātu. Ne no kā un ne par ko uzradās netīra sirdsapziņa, it kā būtu noķerta nepaveiktā blēdībā. Tas kaitināja un ērcināja. „Ai, kas tev prātā," meiča mēģināja tikt kungā pār sevi un pār otru. „Tu gribi noteikt jau arī to, kāda izskatīsies mana ģimene."

„Vai manu dieniņ, — es it nekā negribu noteikt," brālis vārīgi, kā atvairīdams dzelt kāru lapseni, pamētāja rokas. „Es tikai jums ar Pēteri piebalsoju."

„. . . ar Pēteri," Lailai ieskanējās ausīs kā trauksmes zvani. — Kā Olem nav kauna runāt par tādām lietām, par kuŗām viņai pašai nav bijis drosmes domāt? — „Kas man ar Pēteri? Ko tu velc ap mani stigu, kā dzinējs ap lāci?"

Viņai pajuka domu sakarība, it kā brālis piepeši būtu atklājis pašai tikai jaušamu noslēpumu, kas, izvilkts dienas gaismā, kaunināja un likās bezjēdzīgs — gluži neiedomājami idiotisks. Saniknoja, ka otrs var ērti un bez kautrības izprātot to, ko varētu uzdrīkstēties tikai viņa pati, un tad arī pēc lielām šaubām un mocībām. „Kā tu vari būt tāds despots?" viņa meklēja īstos vārdus ,lai brāli izrātu un noniecinātu, bet — pēkšņi — vārdu nebija. Vismaz — ne tādu, kā vajadzīgs. Stulbums sacēla dusmas. Viņa ātrumā pieķērās Oles izteikām, vienā mirklī juzdamās, kā tikusi ārā no posta. Laila sasmējās neīsti, tīri sievišķā viltībā padarot nieku par nelaimi un briesmām. „Ai, Olīt, mīļais, tu pie - bal - so!" Tas skanēja histeriski, un brālim aiz pieklājības bija jāpārvar smaids, lai izskatītos, ka visam, ko viņa saka, ir vairāk nekā zelta vērtība.

„Kā tu nekaunies runāt par mani muļķības svešiem cilvēkiem?"

„Nu, zini, dažreiz neko daudz nedomā, un runa aiziet savu ceļu."

„Tu un — nedomāt?" viņa iekaisa. „Kā cilvēks var nonākt tiktāl iedomībā, ka sāk noteikt, kur otrs ies vai neies?"

„Jā, gluži traki," Ole miermīlīgi piebalsoja, it kā nemaz nebūtu runa par viņu.

„Bet es, lūk, iešu," meiča iespītējās. Olē tas iesvēla drūmi, bet tā tika rūpīgi noslēpta aiz viņa ieskolotā miera.

„Tu laikam — hm — drusku dzirdēji, ko runāju ar tēlnieku?" Viņš skatījās tai garām, tāpat zinādams, ka māsa satrūkstas un iekož lūpā, juzdamās pati savās acīs pazemota. Izspiegošana viņu mājās nebija modē.

„Es jau arī ieteicos tikai par — par netīrām kāpnēm. Bet tu jau vari darīt, kā gribi."

Viņa miers vēl vairāk to saniknoja.

„Protams, es iešu. Ne tādas kāpnes vien staigātas. Esmu brīvs cilvēks šā vai tā."

Brālis ,pagrozījis sērīgi galvu, paraustīja plecus. Viņš devās garāžas dibenā, no kurienes daži pakāpieni veda dzīvoklī. Pie dzīvokļa durvīm viņš pagriezās atpakaļ, paklausījās un mazliet skaudīgi nopūtās.

Lailas soļi skanēja ārpusē. Viņam likās, ka tie ir stomīgi un nedroši. Un Ole pasmaidīja. Par spīti gudrībai, viņa ir un ir vēl pusaudze, — viņš domāja ar patiku. Bija gluži žēl, ka pats jau pāri šīm iekšējām neskaidrībām, kas reizē nomoka, pacilā un dzīvi pārvērš saldā reiboni.

*

Līvuleja laiciņu pašļaukstījās logā. Viņš nebija ļauns uz Oli. Tēlnieks to nožēloja, un viņa nožēla līdzinājās līdzjūtīga eņģeļa nožēlai, kas skaidri redz, ka cilvēce nemaldīgi iet uz elli.

„Velna igaunis," viņš gurdeni nošņaukājās, „domā, es viņa māsu apēdīšu. Un kāpēc? Tāpēc, ka kaut ko labu iedomāties no otra viņš nav spējīgs. Tas sen vairs nav modē. Tikko redzi cilvēku, tad zini, ka pretī nāk nelietība. Gudrais, slīpētais Ole, bet nolādēts ļaunumā."

Viņš paberzēja krūtis, aizbāzis rokas aiz krekla (kas šur tur dalījās audos un metos atsevišķi, bet bija tīrs un balts). Sirdī kaut kas sūrstēja. Ilgas pēc liela prieka un laimes mocīja un sāpināja. Vientulības burvība brīžiem kļuva par važām, kas žņaudza un bendēja iztēli. Viņš to apzinājās lielā skaidrībā, bet glābiņu nespēja atrast. Kaut kur mita liela vaina, ko viņš nepiedēvēja ne likteņa untumiem, ne Dieva bargdzībai, ne Ļaunā visvarenībai, bet sev. Bet kur īsteni tā slēpās? — Pārcentībā? Ideālu lielumā? Talanta trūkumā? Vai — viņš dziļi atvilka elpu — vai neārstējamā stulbumā?

Šīs bargās šaubas viņu dažkārt noveda vai pus nāvē, un pēkšņās bailēs gribējās piespiest galvu pie kāda pleca un sagaidīt, ka kāds apkamps un mierinot paijās, kā to bija darījusi māte bērnībā. Bet nebija neviena, ja neskaita to, kas nāca sapņos, visbiežāk — sapņos, sapņotos vaļējām acīm. Bez tā — bez brīnumainā sapņu tēla, nevarētu ne darboties, ne dzīvot.

Lēni atgriezies no loga, tēlnieks atspieda platos plecus pret sienu. Viņā, škita, viss bija radīts vienā nesaskaņā.

Viņa spēcīgais augums nesaskanēja ne ar vājo, garo un smailo seju, ne ar grūtsirdību, kas viņā mita. Zilas lielas acis, dziļi zem pieres un vareni biezām, gaiši, gaiši dzeltenām uzacīm, prasījās pēc saulainas gaismas, bet bija pilnas pakrēšļu, kā nelaimē un badā pamestam pusaudzim. Un rokas — dilbos liesas, kā zvejniekam, kas visu mūžu lēni vilcis un vilcis alrus; bet galos — lielas un smagas — kā kalēja veseri.

Vaļējām acīm, neredzēdams, viņš blenza gandrīz tukšajā istabā. Tās vienā stūrī ar audeklu pārklāts, atradās, acīmredzot, kāds tēlnieka darbs; tam blakus uz ozola stāva bija sievietes galviņa ģipsā. Gar vienu sienu noliktā vāļiņā gulēja dabiskā lielumā sievietes manekēns, darināts no vieglas plastikas masas.

Sienas ne ar ko nekairināja acis. Tvaika baltuma krāsā, gaismas maz apspīdētas, tās it kā zuda redzei. Pie vienas no tām — mazs plauktiņš ar pāris mākslas reprodukciju sējumiem. Tas viss. Uz grīdas ierindā — daži tēlnieka rīki — tīri un spodri.

Viņa skatiens, apstājies pie manekēna, atdzīvojās. Tajā uzradās dzīvīgs satraukums. Gulus stāvoklī manekēna poze šķita kropla. Ar meistara tvērienu Līvuleja paņēma manekēnu, pacēla gaisā kā spalviņu un nemaldīgi iestatīja tā pēdu vāļas grīdā esošā metalla tureklī. Nostādot stāvus, plastikas tēls, likās ieguvis dzīvību. Šķietamā jaunava, debeszili krāsotām acīm, brūnganiem matiem un uzacīm, stāvēja klasiskā baleta „ a la second" stāvoklī, plecu augstumā paceltām rokām, vienu kāju izmestu sānis, bet vēl graciozi pusē saliektu, it kā tiecē pēc pareizas stājas. Tas, nepārprotami, bija dārgs manekēns, kādus skatu logos izlika tikai sevišķi grezni veikali. Jaunava lūkojās pretī skatītājam, kā aicinādama un piedāvādama visu, kas viņai varētu piederēt, un, kaut arī te viņa bija gluži kaila, likās, ka tā valda pār valstīm un cilvēkiem.

DZEJAS PRO

Andreja Pablo Mierka

Viens no mūslaiku dižgarie

Daži vārdi par Hermani Hessi

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS M

30. turpinājums

...nu lentas, kurās Šveices pretizlūkošanas dienests ieskaņojis Ēģiptes sūtniecības telefona sarunas. Tā kā visi Renē Dibuā mēģinājumi uzņemt tiešus un draudzīgus informācijas izmaiņas sakarus ar ģen. Gēlenu, šķiet, ir bijuši bez sekmēm, tad šveicietis darījumā ar francūžiem arī ielaidies. Ziņu apmaiņa pretizlūkošanas „cunftēs" ir diezgan parasta lieta, un par darījumu, šķiet, bijušas apmierinātas abas puses, jo šveicieši ar francūžu „aizdotajām" ģen. Gēlena ziņām atklāja vairākus tumšus komūnistu pasākumus Šveicē. Francūži savukārt ar skaņu lentas pārķerto sarunu palīdzību apcietināja ne vien vairākus arabu vadoņus, bet pašā saknē iznīcināja arī vairākus Ziemeļafrikas nemiernieku plānus.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9-0266.

MĒBELĒTA ISTABA ar pansiju izdodama Toronto Rietumos. Auto novietošanas iespējas. Zvanīt LE 6 0134.

Piederīgie meklē ārstu JĀNI TRUPOVNIEU 1947. gadā dzīvojis Goetingenā, Vācijā. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt Emmai Priede, 120 Howard Park Ave., Toronto, Ont., Canada.

Dr. Alexander Szatmari
nervu un nogurumu slimības
288 St. Clair Ave., W. Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai pēc iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

...RA ŠMITS
...U FRIZIERSALONS
...Toronto pie Grace, LE 5-6792

...DA JURŠEVSKA
...S DARBNĪCA - VEIKALS
...tagad atrodas
...DOR ST., W., TORONTO.
...EL. LE 6-8183.
...viska un moderna keramika.
...pasūtinājumus dažāda veida
...nikas izstrādājumiem.

Gara KULTŪRAI

DZEJAS PROBLĒMAS

Andreja Pablo Mierkalna pārdomas

Vai dzejai ir jābūt tirgum ar izpriecu stendiem, vai klusam dārzam, ar kokiem, mauriņiem, puķēm, dīķi ar zivtiņām, maģijas pilnam un noslēgtam — varbūt te divos pretstatos var izsacīt to, kas var nodarbināt un ir nodarbinājis poētus. Izsacīt tautas vai pasaules sajūtas? Personīgos pārdzīvojumus? Censties patikt, kam un kāpēc? Censties ietvert mūziku, glezniecību, prātniecību pantos — skanīgos vai uzkrītošos? Šo uzskaiti tālāk neturpinot, daiņās atrodam interesantu atrisinājumu — visu, visu dzīvi un pasauli ietvert dzejā ir iespējams, bet vai ar to pietiek? Kur ir robežas? Izsacīt dvēseli un garu? Vai tā ir Dievam patīkama nodarbošanās? Centīsis izpētīt pārdabisko. Technikā ir tik daudz jaunatklājumu :nav ne mazāko šaubu, ka dzejā ir iespējams milzīgs progress, bet — kurā virzienā?

Te, piemēra pēc, varētu minēt vienu. Ar ļoti lielu jaunsveš-vecvārdu krājumu ātri rīkojoties, iespējams tā saukto iedvesmi pārnest lasītājā. Iedvesmi, nevis saprašanu. Citās valodās, kurās t. s. mākslas dzeja kultivēta ilgāk, to praktizē jau sen.

Latviešu dzejā tas sākās ar Skalbi:

Zili meži, zaļi meži, zelta caune ozolā,
Zelta caune, zelta caune, kā es tevis ilgojos!
Nokaltuši zaļie zari, purvā smejas maldu gari,
Visas tekas tumsā vada .

Tā ir viena no visdzejiskākajām poēmām mūsu valodā, tikai — nesaprotoma. Bet ar nesaprotamību apzīmogota dzeja tiek noniecināta, tas ir vispārpieņemts ieskats.

Dzejas progress, diemžēl, iet un ies šajā virzienā par spīti visādiem oficiāliem un neoficiāliem izskaidrojumiem. Arī atskaņas pazudīs.

Kāpēc? Dzejniekiem, par cik tie cenšas dot to labāko, jāatbrīvojas no mākslīgā. Atskaņas ir nedabīgas, mūsu tautas dziesmas iztiek bez tām, un nav šaubu ,ka mūsu modernā dzeja arī iztiks.

Arī tā sauktā skaidrība pazudīs, jo tā ir aprobežotība. Pilnvērtīga dzeja nav un nevar būt skaidra, tai jāsatur zināma burvības piedeva. Ai jā, ir jau nepateicīgi rakstīt dzejas skaidras, bet nesaprotamas, hermetiskas pavisam, vēl nepateicīgāk. Ko lai darā . . .

Līdzībā izsakoties, skaidri rakstīt ir vienāt rokām piesietus spārnus, kā to praktizēja senais grieķis Ikars, bet hermetiski noslēgti — lidot turbinlidmašīnā. Ar laiku, gadiem paejot, to aptvers arī publika. Izklausās skumīgi. Kāpēc? Tāpēc, ka viss patiesi augšupejošais un vedošais ir vārdiem neizsakāms. Saprotams, ļoti labi valodas pārvaldītāji ar sevišķi bagātu valodu var turēties saprotamībā, bet tomēr arī tad daudz kas paliks neizsacīts un pat nemēģināts izsacīt dzejā.

A.

Viens no mūslaiku dižgariem

Daži vārdi par Hermani Hessi

Pēc izcelsmes viņš ir baltvācietis, — 1946. gadā ieguva Nobela prēmiju, nule nosvinēja 80 gadu jubileju. Viņš dzimis 1877. gada 2. jūlijā Virtembergā, Vācijā, bet jau pēc trim gadiem pārcēlās uz Šveici, kur ieguva klasisko izglītību. Izglītības turpināšanai viņš iestājās teoloģijas seminārā Maulbronnā ,kuru pēc viena gada atstāja, nododoties mechanikā darbam. Pa Tībingenas laiku, kur Hesse pārdeva grāmatas un senlietas, viņš cītīgi studēja Goetes darbus. Divdesmit divu gadu vecumā H. atgriezās Bazelē, kur tad arī 1904. gadā iespieda viņa pirmo romānu Pēteris Kamencinds. Ar šo brīdi Hesse pārtieis vienīgi no rakstniecības.

Hessem ļoti patika ceļot. It sevišķi viņu saistīja Italija. Tā kā viņa tēvs un vecētēvs darbojās par misionāriem Indijā, tad 1911. gadā viņš devās arī turp. Vispilgtāk šis viņa ceļojums atspoguļojas grāmatās Sidharta (1922) un Stepju vilks (1927). Ja pirmajos romānos rakstnieks tēloja provinces jaunības konfliktus, tad ar šo brīdi, īpaši 1912. gadu, viņš [illegible] stingru interesi psichoanalīzē.

Atgriežoties Eiropā, H. apmetās uz dzīvi Bernē, jo viņam bija nolūks būt kopā ar pazīstamu šveiciešu rakstnieku un gleznotāju Albertu Veltu. Hesse iemīļoja Šveici, tomēr tās pavalstniecību viņš pieņēma tikai 1924. gadā.

(Nobeigums 8. lpp.)

Rasma Galeniece

DZINTARĀ

Es esmu pārvērties dzintarā,
Nemainīgs mirdzu un vizu —
Reiz dzīvam stumbram es lāsoju
Pār saulē tvīkušu mizu.
Es esmu pārvēties dzintarā —
Vienā vienīgā zeltainā
Reizē nāves un dzīvības brīnumā.

FILMĒS KURZEMNIEKUS

Interese par latviešu vēsturnieku darbu radusies kādai filmu sabiedrībai, kas griezusies ar priekšlikumu pie Dr .E. Andersona ,atļaut uzņemt kādu viņa darba daļu par kurzemniekiem Indijā. Šķiet, ka tas būs pirmais tāds notikums, kad latviešu gaitas parādīsies filmā starptautiskā skatījumā popularizējot latviešu vārdu. Filmā nodomāts piesaistīt arī ČLT aktierus.

JAUNĀKĀ HOLIVUDAS SENSĀCIJA

Pēdējā Holivudas sensācija ir mūsu tautietis režisors Vilis Lapenieks, kas filmā „Skaistais Džems" spēlē kopā ar slavenībām — Aleksi Smitu un Bobu Hopu. Lapenieks tēlo kādu latviešu biedrības priekšnieku 30to gadu sākumā Ņujorkā, un filmā runā arī dažus latviski. Bez tam viņš dažos skatos darbojas arī kā režisora asistents, rūpēdamies, lai uzraksti un karogi latviešu klubā būtu pareizi. Klubs attēlots diezgan grezni, turklāt visi latviešu kungi ir frakās un latvietes — vakartērpos, kaut gan šai laikā tāda latviešu kluba un vēl nemaz nebija. Pēc panākumiem šai filmā V. Lapenieks saņēmis vairākus piedāvājumus tēlot dažas lomas arī citās filmās, bet tā kā šo filmu uzņemšanas laikā parasti vairākas nedēļas jādzīvo ārpus pilsētas, V. Lapenieks vilies spiests noraidīt ,jo nevar slēgt uz tik ilgu laiku savu foto uzņēmumu pilsētā.

Režisors Vilis Lapenieks un pazīstamā filmu zvaigzne A. Smite, kas šai filmā tēlo Ņujorkas pilsētas galvas Dž. Vokera sievu, Paramounta studijā filmas uzņemšanas laikā.

JAUNU CEĻU MEKLĒTĀJI FRANČU LITERĀTŪRĀ

Austra Augenberga

Pēc eksistenciālistu romāniem franču literātūra bija nokļuvusi strupceļā. Modernajiem franču rakstniekiem bija jāizvēlas no divām iespējām: sekot franču eksistenciālistu Sartra un Kamī paraugiem — vai arī meklēt jaunus ceļus. Franču gara raksturīgā īpatība ir vienmēr tiekties pēc kaut kā jauna, vēl nebijuša. Ne par velti vairums jauno virzienu mākslā ir vai nu dzimuši Francijā, vai tur atraduši auglīgu zemi savai attīstībai un sasnieguši savu kulmināciju.

Pēdējā laikā Francijā ieguvuši ievērību divi jauni rakstnieki. Viņu romāni gan vēl nav godalgoti, bet par viņiem runā kritiķi presē un lekcijās. Tie ir: Natalija Sarrote (Sarraute) un Rob - Grijē (Robbe - Grillet).

Viens no Natalijas Sarrotes zīmīgākajiem romāniem ir „Martero (Martereau), kurā ir saskatāmi autores jaunie meklējumi psicholoģiskā romāna virzienā, gan pārsniedzot konvencionālo psicholoģisko romānu robežas un ienesot jaunus elementus romāna technikā.

Romāna fābula nav sarežģīta. Viss romāna saturs ir ietverts īpata monologa formā. Stāstītājs ir jauneklis, kas dzīvo lielākā komfortā un bezdarbībā sava bagātā krusttēva ģimenē Parīzē, ārstējot slimās plaušas. Pēkšņi viņa ceļu krusto viens no viņa krusttēva paziņām Martero. Gribēdams izvairīties no nodokļu maksāšanas, stāstītāja krusttēvs sūta viņu pie Martero ar lielāku naudas summu un lūdz Martero nopirkt par to māju — it kā uz sava vārda, bet naudas aiznesējs aizmirst pieprasīt no Martero kvīti par saņemto naudu. Martero izturēšanās pēc tam ir visai savāda: viņš iekārtojas nopirktajā mājā uz dzīvi, it kā lai uzraudzītu tur remonta darbus, un izvācas tikai pēc vairākkārtējām vēstulēm un atgādinājumiem.

Kas gan ir šis Martero? Slīpēts blēdis, kaut kas līdzīgs Moljēra Tartifam, — vai godīgs, izpalīdzīgs cilvēks? Stāstītājs svārstās starp šīm pretējām iespējām, un autore sīki analizē tās abas, bet nesniedz nekādu šīs problēmas atrisinājumu pat romāna beigās.

Romāns par spīti nepretenciozajai fābulai var saistīt lasītāju ar īpato psicholoģisko analīzi. Autores nesaudzīgajā tieksmē iespiesties tēloto personu dvēseles dziļumos, lai uzvandītu tur paslēptās dziņas un jūtas un atklātu viņu rīcības slepenos motīvus, kāds kritiķis pat saskata kaut ko līdzīgu Prusta talantam.

Visrūpīgāk autore cenšas analizēt paša stāstītāja dvēseles pārdzīvojumus, kuros brīžiem ieskanas viegli patoloģiski akordi. Iedzimtā dispozicija, slimība, bezdarbība un materiālā atkarība no krusttēva viņu padara pārspīlēti, slimīgi jūtīgu pret visu apkārtējo, pamudina viņu bieži piešķirt ikdienišķās dzīves sīkumiem ārkārtīgu, pat noslēpumainu nozīmi. Viņš izjūt savādu, slimīgu baudu uztvert apkārtējo cilvēku vārdus un to visvieglākās, vistrauslākās intonācijas, paturēt visu to prātā, rūpīgi analizēt, atkal un atkal pie tā atgriezties (. . . „un vienmēr šī slimīgā ziņkārība, šī vajadzība uzzināt, ko viņi slēpj; ieskatīties aizkulisēs, lai gūtu apstiprinājumu tam, ko es nojaušu . . ."). Viņš tic noslēpumainām vibrācijām, neredzamiem fluīdiem, kas pāriet no cilvēka uz cilvēku bez vārdu un skatu starpniecības; viņa dvēsele kā jūtīgs aparāts rūpīgi reģistrē katru no šīm vibrācijām. Vārdi, pēc viņa domām, ir bieži vien neizteiksmīgi, banāli, tie bieži ir tikai it kā ventilātors, pa kuru izplūst neveselīgie tvaiki, kas ir sakrājušies cilvēka būtes dziļumos.

Jaunekli nospiež mazvērtības sajūta un pastāvīgas aizdomas: viņam liekas, ka visi apkārtējie cilvēki cenšas skart, ievainot viņu vissāpīgākajā vietā (. . . „Es nepelnu sev pats uzturu, un es ciešu no tā, jūs to labi zināt . . . es esmu slims . . . un jūs skarat mani tieši šinī vietā . . ."). Un tomēr viņš it kā meklē ciešanas un pazemojumus, it kā tīksminās ar tiem, izjūtot īpatu sadistisku baudu. Viņš arī pats apzinās savu patoloģisko raksturu, salīdzinot sevi kādā vietā ar histerisku sievieti.

Tad viņš sastop Martero. Šis vienkāršais, ārēji pat banālais cilvēks kļūst viņam par apbrīnošanas objektu, jo viņam ir tas, kā stāstītājam trūkst: jauneklis redz viņā viengabalainu, garīgi veselu, spēcīgu būti, kas nepazīst šaubu un mazvērtības sajūtas, kas ir apmierināts ar sevi un savu dzīvi un pat laimīgs. Kā vienmēr, tā arī šinī gadījumā, viņš grib saskatīt kaut ko noslēpumainu, liktenīgu. **Pēc viņa domām nav bijušas gadījuma sastapšanās: mēs bieži apzinīgi vai neapzinīgi ilgojamies pēc zināma rakstura cilvēkiem, meklējam tos, jūtam vajadzību pēc tiem — līdz kamēr tie beidzot krusto mūsu ceļus.** Viņam liekas, ka arī viņš ir vienmēr meklējis Martero, līdz beidzot to ir atradis. Kā parasti, viņš savās attieksmēs ar Martero noiet līdz pārspīlējumam, apbrīnojot gandrīz katru Martero vārdu, no kuriem viņam dveš pretim miers, pašapziņa, it kā dziedinātājs spēks.

Var iedomāties, kādas mokas un šaubas viņam sagādā viņa „ideāla" Martero divdomīgā izturēšanās nopirktās mājas jautājumā.

Martero ir vienīgā persona romānā, kas ir saukta vārdā, acīm redzot ,lai pasvītrotu kontrastu starp viņu un pārējiem: vienīgi Martero autore cenšas tēlot ar reālistiskām, precīzām kontūrām — pretēji trauslajām stāstītāja dvēseles vibrācijām. Savādi, ka tieši Martero, kas stāstītājam sākumā likās tik vienkāršs, skaidrs un gaišs raksturs ,kļūst viņam (un arī lasītājiem) par neatrisināmu mīklu. Patiesībā viņš nebūt nav tik viengabalaina, spēcīga būte, kā to iedomājas stāstītājs.

(Turpinājums sekos)

Kultūras apskats

● Rakstnieks Klīdzējs atvaļinājumu pavadīja Čikāgā un kopā ar savu izdevēju J. Šķirmantu apspriedies par jaunu darbu rakstīšanu un izdošanu.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

Jāņa Kalmītes viņete.

30. turpinājums

Viņam tika ieteikts — gan bez steigas — apskatīties pēc sievas. Tāda — pēc tēva ieskatiem, nedrīkstētu būt visai bagāta, jo ar saviem ieradumiem traucētu Linarda darbu, viņa cenšanos būt patstāvīgam, nākšot līdzi pulka muļķa radu, kas katra pārpratuma gadījumā atbalstīšot sievu. Un bez pārpratumiem pat labākie cilvēki neiztikšot . . . Pretēji Leonīda pieņēmumiem, tēva ieskati bija ļoti teicami. Viņš gan tieši nebija ieteicis iegādāties motociklu, ar kuru Linards reizēm mēdza pamukt no pārāk biežām pēcpusdienas tējām un sabiedriskām vakariņām. Šis niķīgais satiksmes līdzeklis bija labs aizbildinājums agrākai aiziešanai no viesībām, neparedzētām klizmām un varēja atbaidīt pat drošsirdīgākās jaunkundzes, ja viņām lika pietiekami salt un vējoties braucēja aizmugurē vai bažīties par drošību pēkšņā pagriezienā.

Tā Linards jutās nodrošinājies pret sabiedrības vilinājumiem, neparedzēdams, ka kāda nelaime varētu viņu ķert tiesu iestādēs, reizēm iegriežoties pie tēva aprunāties, papļāpāt un izvilināt kādu padomu.

„Ja vajadzīgās izziņas un dokumenti, uzmeklē Marijas jaunkundzi," teica tēvs — „Otrā stāvā pa kreisi. Viņu viegli pazīt, izskatās labi, runā nopietni — un par spīti viņas izskatam, netaisa kļūdas."

Pēc tāda ieteikuma Linards domāja, ka varbūt izskata vērtējumā tēvs pats varētu maldīties, tomēr vajadzēja papūlēties atrast Marijas jaunkundzi, neprasot vairāk pēc noteiktākām ārējām pazīmēm. Bet viņa dūrās acīs bez meklēšanas: gaišmate, tik tikko iekrāsotām lūpām, baltā blūzītē zem pelēka kostīma, taisnu, nopietnu sejas profilu, gluži kā ieteikta. Linards pateica savu vārdu, kas neizvilināja viņai vairāk par lietišķo laipnību. Uzzinājis nepieciešamo prāvai, atvadījās tikpat lietišķi un nopietni, soļoja uz izejas durvīm, bet ar pārbaudītu niķi, kas reizēm deva ieskatu par cilvēka noskaņu vai domām, kad viss darāmais pabeigts, apgriezās pēkšņi apkārt un nepievīlās, jo ierēdne vēl nebija iegrimusi papīros, bija skatījusies viņa aiziešanā drusku pētīgi un domīgi. Viņš pasmaidīja, bet neizvilināja pretsmaidu. Marijai šai brīdī nebija kārtojamu papīru, viņa nolaida skatu un centās tādus sameklēt.

Tas arī bija kāds sākums . . . Tikai toreiz viņš vēl nebija sadraudzējis pārāk cieši ar skumjām. Viņš atgriezās un neatlaidās, citās dienās izdomādams prāvas un izziņas, kamēr beidzot viņa sāka saprast, ka tām nav nozīmes . . . viņa pati bija šo izziņu mērķis.

Varbūt viņai vajadzēja apzināti kļūt paviršākai, sniegt aplamas izziņas, uzlikt biezāku lūpu krāšļa švīku, padarīt kādu matu sprogu gaisīgāku? Varbūt tas tik un tā nebūtu līdzējis Linarda aizbiedēšanai . . . Bet tā viņš likās sameklējis kaut ko pēc paša gaumes un pat saskaņā ar tēva padomiem! Zināms, tāds atradums un varbūtējs pārsteigums tēvam bija jāslēpj. Ai, kā viņš pūlējās šais dienās būt izcils, spožs un pārdrošs! Viņš uzvarēja vai panāca maigāku spriedumu šķietami bezcerīgās prāvās. Jau viņa ienākšana tiesas zālē un pirmie vārdi rādījās pārgrozām prāvas gaitu un sabojāja prokurora garastāvokli. — Viņš iesila, to atceroties, kaut gan tagad atzītu savu rīcību bieži par drusku paviršu — un galvenais — bez mērķa attaisnot, tikai uzvarēt.

Vienīgais, ko viņš nevarēja izpētīt un uzminēt, bija Marija.

Brīžiem viņam likās, ka tika mīlēts, brīžiem — ne. Viņš pat bija atzinies, ka iegādājies motociklu, tikai lai izliktos vieglprātīgs, it kā nodevies kādam sportam, kas viņu nesaistīja, kamēr vecāki kollēgas spēlēja tenisu, lai atturētu vēdera taukumu pārsniegšanos pār jostu vasarā, un preferansu ziemā, lai atpūtinātu galvu no sarežģītākām problēmām.

Mariju kādreiz varēja noskūpstīt pēc pavadīšanas mājās, darba stundām izbeidzoties, ja gadījās pēc tam ievilināt uz pusstundu kafejnīcā. Varbūt viņa atļāvās šo nieku, lai neliktos pārāk aizspriedumaina vai dīvaina.

Viņa vienkārši aizlika plaukstu Linarda mutei, kad viņš gribēja runāt par mīlestību.

„Labi, citreiz," nopūtās Linards, juzdamies reizē apklusināts un drusku aizvainots.

Bet šī cita reize — kaut kā — nekad nepienāca.

„Vai esmu nelga, stulbs vai vieglprātīgs?" — viņš kādreiz bija ievaicājies.

„Tu joprojām brauc ar motociklu," atsmaidīja Marija, „vai tev tas patīk vai nepatīk . . ."

„Vai kādreiz iemācīsies arī kaut ko attaisnot un piedot, ne tikvien uzvarēt?"

„Es varētu . . ."

„Varbūt, bet ne tik daudz, kā uzņēmies, ja sadursies ar lietām, kas neprasa tavu uzņēmību un likumu pazīšanu. Ja tu sadurtos tikai ar sevi?"

Viņš bija domājis ilgi un apsvēris visādas varbūtības, kādas varētu būt gadījušās Marijai, tagad pussmaidus un melancholiski mēģinādams tās apcerēt.

Viņš bija iesācis ļoti uzmanīgi: „Kad cilvēki sniedz viens otram roku, viņiem tāpat kaut kas paliek plaukstā, kādi baciļi, sīkbūtnes, sviedru vai pilnīgi nenoskalotu ziepju molekulas, kuras var pārklāt ar smaržūdens molekulām, tās ir vēl kustīgākas, un nokļūst mūsu nāsīs, nomācot mūsu sajūtā citas."

„Es nelietoju tik spēcīgas smaržas!" atteica Marija.

„To es negribēju uzsvērt; tevis izvēlētā smarža ir ļoti smalka, tikko jūtama, ja nonāk tuvumā . . . Starp citu, kas tā ir? Kādas „Parīzes naktis vai rozes?" Esmu to kaut kur citur sajutis, nevaru atcerēties . . . vienalga, man vēl nav policijas suņa osme. Es gribēju teikt . . . " viņš bija pieklusis, iedomādamies, ka uzsāktais domas pavediens ir ārkārtīgi tālu no īsti sakāmā, tādēļ taisīja mazu lēcienu. „Atmetīsim smaržu molekulas . . . Tātad ar rokas spiedienu mēs jau kaut ko atdodam, vismaz laiku, kas tam patērēts. Bet tā kā dzīvi neveido tikai mūsu pašu vēlmes vien, mēs tanī iekrītam kā sēkla gadījuma robā . . . nē, tas ir vēl neveiklāk par smaržām. — Tu varētu apvaldīt smaidu . . . Īsi sakot: pirms satieku kādu cilvēku, ko iemīļoju, viņam viss kas varētu gadīties, sākot ar rokas spiedienu, skūpstu un kas iet tālāk par to. Tikai vēsi temperamenti un nejūtīgas sirdis ne ar ko neiekrīt. Es negribētu sastapt nevainojamu sievieti, jo viņa nebūtu dzīva vai tik un tā kaut ko slēptu."

„Piemēram ko?"

Linards bija pasmaidījis: „Ņemsim gluži triviālus piemērus, jo pēc lietišķa konstatējuma viss, ar ko pārkāpjam likumus vai sabiedriskas normas, ir gauži vienkāršs. Tikai mūsu pašu reakcijas ļauj mums pacelties reizēm notikušajam pāri. Sievietes ceļā varētu pagadīties kāds nelietis, kāds neaprēķināms brīdis, nelaimes — pat ārlaulības bērns, atkarībā no pagātnes, ar to saistītie sabiedrības aizspriedumi; nevarība, izmisums, nespēja uzticēties vai izšķirties . . . " Viņš bija saņēmis Marijas roku, siltu, diezgan stingru plaukstu, kas saņēma viņējo kādu brīdi ļoti cieši, tad atstūma, Marijai runājot.

„Ja man vajadzētu saprast, tad runājot par visām sieviešu likstām, tu domā noteikti par vienu. Es neesmu padomdevēja attiecībā uz šo personu. Bet varbūt viņas dzīvē nav nelieša, nav neaprēķināmu brīžu — vismaz līdz šim, un vispār nav nekā ļauna, atskaitot tavas iedomas. Varbūt viņai nav vajadzīgā piedošana vai aizstāvēšana. Vai nevarētu gadīties kaut kas ārpus advokāta prakses?" —

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
HO 1-3670
no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā VISU DIENU
G. Batchelier, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāža, skaists dārzs. Iemaksa $3.500,-. Kopīgā cena $17.000,-. Atlikums uz vienu desmitgadīgu atklātu obligāciju.

SHERBOURNE - BLOOR atsevišķa 15 istabu dubultķieģeļu māja ar dubultu ķieģeļu garāžu, ūdens - eļļas apkure, 3 vannas istabas. Otrā un trešā stāva mēbeles ieskaitītas kopīgā cenā. Iemaksa tikai — $4.500,-. Atlikums uz vienu desmitgadīgu atklātu obligāciju ar 6 proc. Ļoti labs kapitāla ieguldījums. Pašreizējais nedēļas ienākums $150,-

DANFORTH - LOGAN raj. 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Iemaksa tikai — $1.500,-. Izdevīgas obligācijas un zema kopīgā cena.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas tad zvaniet mums savlaicīgai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

LITTLE BEAUTY SALON
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel. LE 1-5937. (Bloor - Lansdowne)

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING
Studio
Tel. WA 2-1315
238 Bloor St., W, Toronto Velta Vilsons

PARCEL DEPT.
GLOBE TRAVEL SERVICE
1991 Broadway (starp 67 un 68 ielām) New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900.
GARANTĒTA BEZMAKSAS PIEGĀDE.
Runā latviski.
Dāvanu saiņi uz LATVIJU un visu Padomju Savienību ar iepriekš samaksātu muitu.
Mēs darbojamies uz speciāla nolīguma pamata ar INTURISTU (Maskavā).
Sūtiet saiņus caur drošu firmu ar 25 gados nodibinātu labu reputāciju. Par pakām, ko saņemam pa PASTU, rēķinus izsūtām,
TAI PAŠĀ DIENĀ
MĒS NE TIKAI SOLĀM, BET DARĀM
Katram sainim piegriež individuālu vērību, saiņo mūsu telpās.
SAIŅUS IZSŪTA KATRU DIENU
LŪDZU PĀRLIECINĀTIES.
Gatavu saiņu sarakstu un informāciju lūdzam pieprasīt ar rakstu, PIRMS PAKAS IZSUTISANAS MUMS.
Piegādes laiks ir 2 mēneši, ar gaisa pastu 2 nedēļas.

DAINAS
SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS — sieviešu kvartets — klavieru pavadījumā $2.00 45 RPM
Vecpnišu dancis
Jautrais pāris
Brālīts māsas dancināja
Eņģelītis
Maģais dancis
Ķekatu dancis

1002 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Es zinu — E. Dārziņš
Vasara — J. Norvilis
Noriet saule vakarā — J. Norvilis
Aun, meitiņa, balti kājas — J. Cīrulis
Rudenī — E. Melngailis

1004 B. PIEKALNITIS — bass $2.00 45 RPM
Pie klavierēm A. Bērzkalns.
Mana kokle — J. Vītols
Imantas dziesma — A. Kalniņš
Sapņu zemē — B. Skulte
Dainu zeme — B. Skulte
Esam lielkņiņa dēli — J. Kalniņš
(Ārija no op. „Lolitas brīnumputns")

1005 V. SALNA — tenors $2.00 45 RPM
Trio pavadījumā
Atmiņas — angļu valsis
Toreiz . . . — tango
A. Matisona mūzika un teksti

1006 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Balsis — J. Norvilis
Krāc jūrmalas priedes — Jāz. Mediņš
Ganiņš biju — Jāz. Mediņš
Tuljaks — M. Hermann

1007 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Mirdzi kā zvaigzne — E. Dārziņš
Aijā — B. Skulte
Mežezers — J. Vītols
Nakts — J. Vītols

1009 THE LATVIAN TRIO — $6.00 33 RPM
Maziņš biju neredzēju — V. Ziedonis
Šūpļa dziesma — Šūberts
Melancholiskais valsis — E. Dārziņš
Trio in B flat major — L. van Bethovens

1010 V. SALNA — tenors $5.00 33 RPM
Pie klavierēm V. Treimanis
Brīnos es — A. Kalniņš
Bēglis — J. Ķepītis
Lauztās priedes — A. Melli
Arāja ticība — J. Ivanovs
Liepu tēja — J. Ķepītis
Aicinājums — V. Ozoliņš
Es ciešu — J. Kalniņš
Tev — A. Kalniņš

1011 B. PIEKALNITIS — bass $5.00
Mana māja — A. Žilinskis
Zilie sapņu kalni — A. Žilinskis
Aglona — J. Norvilis
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme — I. Graubiņa
Divi Grenadieri — Dž. Verdi
Nakts skatē — M. Glinka
Tenku ārija — G. Rosini

Visas šīs plates dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ontario.

PHARMACY MURRY'S E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika. Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

UKRAINSKA KNYHA
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu izņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

SAIŅI UZ LATVIJU
visātrāk sasniedz adresātu, ja tos izsūta no Anglijas.
Saiņu nosūtīšanai izmantojiet FREGATA (MERCHANTS) (viena no vecākajām saiņu pārsīšanas firmām).
Iespējams nosūtīt: . . . .
drēbes, uzturproduktus un medikamentus
Pasūtinājumus Kanadā pieņem:
J. RONIS, 2 DAVID ST., BRAMPTON, ONTARIO, CANADA.
pa pastu, vai personiski ik dienas no pl. 10 rītā līdz pl. 4 p. p. Drēbju paraugi apskatāmi uz vietas. Turpat var pirkt arī jaunākās latviešu grāmatas un pasūtināt laikrakstu „Latvijā Amerikā".

SAIŅI uz LATVIJU
Klāt ir ogu un augļu sezona. Šai sezonai piemērots DĀVANU SAINIS jūsu piederīgiem un draugiem ir
CUKURA SAINIS.
Tas palīdzēs sagatavot ievārījumus un konservus nākošajai ziemai. 1/2 kilograma vietā, ko tie saņem (Latvijā) veikalā, jums ir iespējams aizsūtīt 22 MĀRCIŅAS CUKURA par $12,95, visus izdevumus ieskaitot.
MUMS IR JAUNAS ZEMAS CENAS
MEDIKAMENTIEM.
Mēs piesūtām par zemākām cenām pārtiku, tekstilijas, ādas un citas preces.
ORBIS
298 Bathurst St., Toronto 2B. EM 4 - 2810.
no plkst. 9 rītā līdz plkst. 8 vak., sestdienās no 9—6.
Hamiltonā: JA 8 - 5257 (42 Bodick).
Mūsu aģents ieradīsies pie jums un pieņems pasūtinājumus.
Pieņem arī pasūtinājumus pa pastu. Pasūtinājumiem pa pastu lūdzam pievienot naudas pārvedumu.

PHILLIPS'
MILK OF
MAGNESIA
LABSAJŪTAS TRAUCĒJUMU NOVĒRŠANAI.
Magnezija šķidrumā palīdz daudz vairāk nekā labsatīvs. Palīdz atgūt labsajūtu, kā arī novērš trauncējumu gremošanas organos.
4 unces 30 c
12 unces 60 c
(Paraugsaiņojumā)

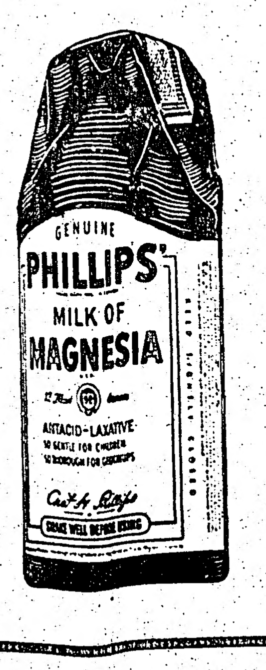

JAUNS!
NAUDAS PĀRVEDUMI
uz visām U.S.S.R. daļām,
LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU.
PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS
Pilnīgi garantēti. — Oficiāli.
100 rubļu — $10.00
Maksa par katru pārvedumu $5.00.
Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.
GRAMERCY
744 Broad St., Newark, N.J. U.S.A.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnīcā
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Latvijas Amerikā pārstāvji
MONTREĀLĀ
Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas
Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus
O. ZILKALNS
5440 Walkley Avenue - Apt. 22, Montreal 29 — Phone HU 8-6518, Canada

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKATS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR.OETKER

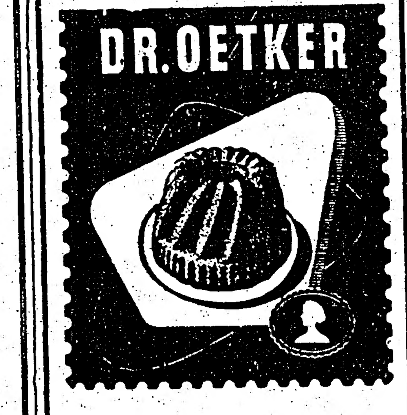

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE
TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:
laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentu biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Pasūtinājumus pieņem:
LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
55 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

Saiņus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu
OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 HABORD ST., TORONTO 4, Ont., Canada, tel. LE 2-2258
Par vislētākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI.
Sūtījumus izdara nekavējoties un tieši no Kanadas.
Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 9 vakarā, sestdienās līdz pl. 6.
Ceturtdienās slēgts.
SŪTIET ĀDAS PAKAS UZ EIROPU
Zoles apm. 8 kv. pēdas, virsādas (chroma) apm. 18 kv. pēdas. Viens šāds sainis, ieskaitot ādu vērtību, muitu un visus citus izdevumus, maksā $55,00—$60,00.

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā ADOLFAM JANITIM, 181 Carlton St., Toronto, tel.: WA 1-4055, un A. ĶĪVĪSA GRĀMATNĪCĀ, Otavā.
P. IKŠELS, imports

DĀMU FRIZIERSALONS
OLGA SVETULEVIČS
2231 Dundas St., W. Tel. LE 4-4644, Toronto

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

NODROŠINIET TELPAS JŪSU BRĪVDIENĀM
skaistajā latviešu atpūtas centrā
GLEN ECHO LODGE - MUSKOKĀ
Garšīgas maltītes. Lieliska peldēšanās un sauļošanās. Ērtas atpūtas telpas. Glītas istabas un kabīnes. Plaša iekārta ar piederumiem zemes un ūdens sportam.
Nodarbības un sabiedrisko dzīvi vadīs ARNIS FREIBERGS.
Tuvākai informācijai lūdz rakstīt:
Imants Fricbergs, Gravenhurst, Ontario,
tel. 1161 J 12 (zvanīt vakaros)

SIDRABENĒ
20. jūlijā, plkst. 20 ZAĻUMU BALLE Spēlēs iecienītā deju kapella Ieeja $1
21. jūlijā, plkst. 10 rītā 5. GADSKĀRTĒJIE BĒRNU SVĒTKI
Plaša un interesanta programma. Sacensības bērniem un pieaugušiem.
Spēlēs E. Slaucītāja pūtēju orķestris, Bērnu svētku norisi uzņems filmā.
Piedalīšanās nometnes bērniem brīva, pārējiem 25 c, pieaugušiem pret labprātīgiem ziedojumiem.
LSAK un SIDRABENES PĀRVALDE

KAVIĀRS APDRAU
Maskavas nedienas ar Kaspij

Jaunākajās PSRS kartēs redzams, ka 436.000 kvadrātkilometru lielā Kaspijas jūra dažā vietā atrāvusies no vecajiem krastiem pat par 30 kilometriem, un atradušies trīs jauni līči. Šoreiz nav runa par Padomijas topografu izdarībām politiskos uzdevumos, kā tas bija 1939. gadā, iezīmējot jau priekšlaicīgi Baltijas valstis PSRS territorijā, bet gan par dabas katastrofu. Žurnālisti, kam nesen bijusi izdevība būt Kaspijas jūras krastos, apliecina, ka dažā vietā, kur vēl pirms nedaudz gadiem bijušas kuģu piestātnes, tagad ir sausums vai dubļaina stepe. Domā, ka jūras izžūšanā vainojams

pēdējo gadu sausums un ... tums, jo gados, kuru caur ... temperātūra ir augstāka ... vienu Celzija gradu, piemē ... Volgas ūdeņu pieplūdums ... pijas jūrā samazinās pa ... procentiem. Industrijas ... dzībām un pašlaik būvēto ... gas spēkstaciju dēļ „past ... līdzšinējam klimatam. Vo ... ūdeņu ieplūdums Kaspijas ... tuvākajā laikā no 320 ku ... kilometriem samazināsies ... 270 kubikkilometriem ... kas nozīmē jūras reducē ... vismaz par sesto daļu.

Ar Kaspijas jūras izžū ... sevišķi apdraudētas zivis ... līdz ar to kaviāra iegūšana ... nepaliktu bez iecienītās

—Šoreiz no alimentu maksāšanas tu vairs neizspruksi — pi ... dījumi ir pilnīgi droši. — Franču hum

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
3587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7628, Montrea
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

UZ VISIEM LAIKIEM
AIZMIRSTIET
ATKAUSĒŠANU

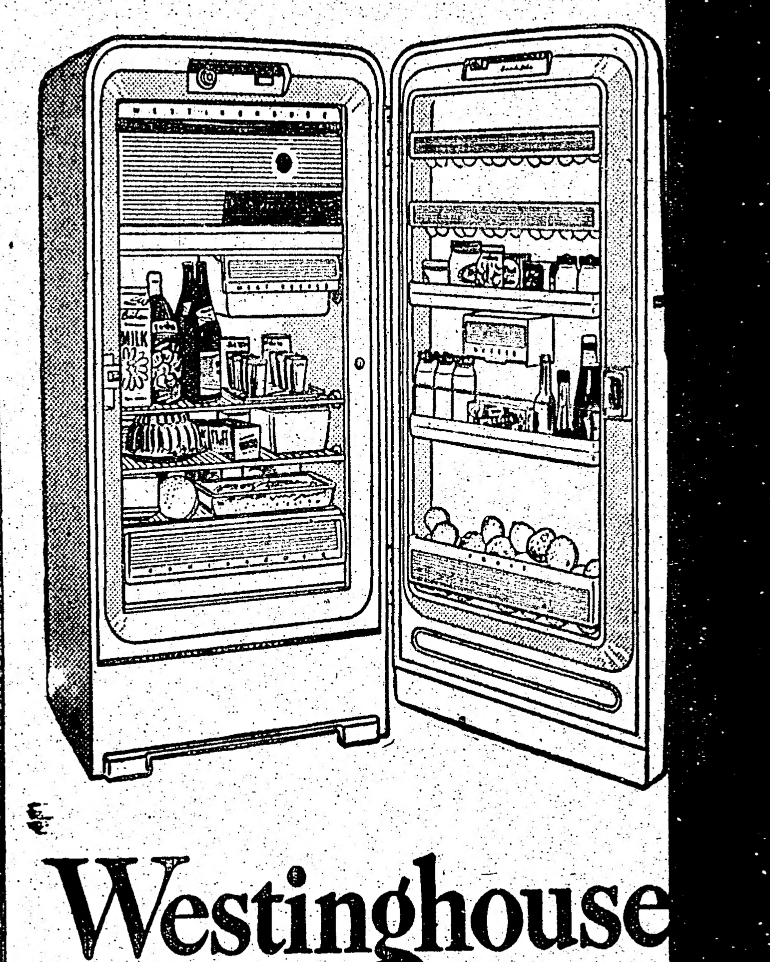

Westinghouse
NEAPLEDO
...veic VISU atkausēšanu!
Atkausēšana sākas tai brīdī, kad tā ir vajadzī ... līdz ko sāk uzkrāties ledus uz dzesētāja un turpin ... tik ilgi, kamēr viss apledojums atkusis. Ūdens, k ... radies pie atkausēšanas, automatiski tiek novadīts ... Visa procedūra notiek tik īsā laikā, ka sasalušie p ... dukti nemaz neatkūst. Nav jāslauka sienas, nedz ... uzstāda kontrolierīces.
- IZVELKAMIE PLAUKTI. Tie ir tā iekārtoti, ... nepaliek neizmantota telpa — ar vieglu piesk ... rienu gultne ieslīd gultnē vai izslīd.
- UZGLABĀ 16 MĀRCIŅU GAĻAS. Vienmēr uzt ... vajadzīgo temperātūru; iekārtota gaisa ventilā ... ja, kas gaļu uztur ilgāku laiku svaigu.
- MITRĀ ATVILKTNE, kas pārklāta ar stik ... domāta sakņu un dārzāju uzglabāšanai, uztu ... tos svaigus ilgāku laiku.
YOU CAN BE SURE . . . IF IT'S
WESTINGHOUSE

en, 1957. gada 17. jūlijā, 57. n-rs.

ET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!
proc. Ļoti labs kapitāla ieguldījums.
edēļas ienākums $150,-
H - LOGAN raj. 6 istabu dubultkie-
s apkure, garāža. Iemaksa tikai —
gas obligācijas un zema kopīgā cena.
aniet mums savlaicīgai informācijai.

AS
KĀ
SPIESTUVE
TORONTO

iespiedumdarbu pasūtinājumus:
komerciālu darījumu kartes; do-
ajadzībām; koncertu programmas,
dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

ieņem:
BIROJĀ, 123 Huron ielā,
M 8-0792, Toronto, Ont.,
da.
lūdzam nodot laikus.

Z, NOTARY PUBLIC
Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
otāriāta birojs Kanadā — 35 gadu piere-
u lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu,
visu un dokumentu tulkojumu lietās.
viski, vāciski un latviski

z Latviju un visām Krie-
vijas zemēm ar
jaunām un lie-
ārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt
ur latviešu uzņēmumu
S GIFT PARCELS CO
RONTO 4, Ont., Canada, tel. LE 2-2358
m ar GARANTĒTU PIEGĀDI.
nekavējoties un tieši no Kanadas.
ritā līdz pl. 9 vakarā, sestdienās līdz pl. 6.
eturtdienās slēgts.
AS PAKAS UZ EIROPU
virsādas (chroma) apm. 18 kv. pēdas.
ekaitot šādu vērtību, muitu un visus citus
maksā $55,00—$60,00.

ES PULKSTEŅI
r garantiju, nodoti pārdošanai masumā
31 Carlton St., Toronto, tel.: WA 1-4055,
SA GRĀMATNĪCA, Otavā.
P. IKŠELS, imports

FRIZIERSALONS
SVETUĻEVIČS
W. Tel. LE 4-4644, Toronto

s Dr. N. NOVOŠICKIS
Diplomēts Vācijā un Kanadā
W. (tuvu Spadina Ave.)
no norunas pp. un vakaros katru dienu
vācu un slavu valodas

TELPAS JŪSU BRĪVDIENĀM
latviešu atpūtas centrā
D LODGE - MUSKOKĀ
eliska peldēšanās un sauļošanās. Ērtas
istabas un kabīnes. Plaša iekārta ar
n zemes un ūdens sportam.
risko dzīvi vadīs ARNIS FREIBERGS.
informāciji līdz rakstīt:
ergs, Gravenhurst, Ontario,
J 12 (zvanīt vakaros)

BENĒ
ALLE Spēles iecienītā deju kapella Ieeja $1
TĒJIE BĒRNU SVĒTKI
m un pieaugušiem.
lbenu svētku norisi uzņems filmā.
šanās pret labprātīgiem ziedojumiem.
LSAK un SIDRABENES PĀRVALDE

KAVIĀRS APDRAUDĒTS

Maskavas nedienas ar Kaspijas jūru

Jaunākajās PSRS kartēs redzams, ka 436.000 kvadrātkilometru lielā Kaspijas jūra dažā vietā atrāvusies no vecajiem krastiem pat par 30 kilometriem, un atradušies trīs jauni līči. Šoreiz nav runa par Padomijas topografu izdarībām politiskos uzdevumos, kā tas bija 1939. gadā, iezīmējot jau priekšlaicīgi Baltijas valstis PSRS territorijā, bet gan par dabas katastrofu. Žurnālisti, kam nesen bijusi izdevība būt Kaspijas jūras krastos, apliecina, ka dažā vietā, kur vēl pirms nedaudz gadiem bijušas kuģu piestātnes, tagad ir sausums vai dubļaina stepe. Domā, ka jūras izžūšanā vainojams pēdējo gadu sausums un siltums, jo gados, kuŗu caurmēra temperātūra ir augstāka par vienu Celzija gradu, piemēram, Volgas ūdeņu pieplūdums Kaspijas jūŗā samazinās par 15 procentiem. Industrijas vajadzībām un pašlaik būvēto Volgas spēkstaciju dēļ ,pastāvot līdzšinējam klimatam, Volgas ūdeņu ieplūdums Kaspijas jūŗā tuvākajā laikā no 320 kubikkilometriem samazināsies uz 270 kubikkilometriem gadā, kas nozīmē jūŗas reducēšanos vismaz par sesto daļu.

Ar Kaspijas jūras izžūšanu sevišķi apdraudētas zivis un līdz ar to kaviāra iegūšana. Lai nepaliktu bez iecienītās „zakuskas", Padomijā izstrādāti vairāki projekti, kā piegādāt Kaspijas jūrai ūdeni. Kādā no tiem, cik zināms, paredzēts Azovas jūras ūdeņus iepludināt Kaspijas jūŗā, jo kritums uz to esot 28 mestri. Taču šīs jūŗas ūdens ir sāļš — kaviāra zivīm nepanesams .Pavisam klusi Maskava aprakusi arī ap 1949. gadu skaļi izbazūnētos plānus, kuŗos ar atomspridzinājumiem paredzēja izlauzties cauri Padomju Savienības augstienēm, kas šķiŗ Ledus okeanu no Kaspijas jūŗas, lai ar Ziemeļu Dvinas, Pečoras un citu upju virzienu maiņu tai nogādātu ūdeni.Šo projektu reālizēšanai, lai arī cik miljonu vergu Kremlis sadzītu darbos, vajadzīgs vismaz 25 gadi, bet, tik ilgi Kaspijas jūŗa, vai pareizāk sakot, — tās apdraudētais kaviārs gaidīt nevar. Tā kā ūdens pārliešanai gadā nepieciešamie daudzumi ir aprēķināti uz vismaz 100 kubikkilometriem, kuŗus nekur nevar dabūt, tad Kaspijas jūŗas glābšanas nolūkos tās ziemeļu daļā tagad plānojot jūŗas dalīšanas dambi, kas neļautu Volgas un citu upju ūdeņiem izplūst visas jūŗas territorijā.

Ir tomēr pamats šaubīties, vai krievi varēs reālizēt arī šo projektu, kaut arī kaviārs garšo ne vien Chruščevam, un Inturista prospektos apsolīts katrā ēdienu reizē ārzemju tūristiem, kuŗi, sākot ar 1. jūliju, paši ar saviem satiksmes līdzekļiem drīkst apskatīt Padomiju no Brestļitovskas līdz Maskavai vai Jaltai. Protams, braukt drīkstēs tikai pa noteiktiem ceļiem un varēs skatīties tikai to, ko atļaus samaksātie Čekas pavadoņi.

—Šoreiz no alimentu maksāšanas s tu vairs neizspruksi — pierādījumi ir pilnīgi droši. — Franču humors

ZEMES LODE

● Lai gan Padomju Savienības laikraksti un arī čekas ģenerāļa Michailova lapele PADZ publicē uzņēmumus ,kur redzamas „arvien jaunas" ungāru bēgļu masas, kas „atgriežas" atpakaļ komūnistiskajā Ungārijā, īstenībā uz Ungāriju ir devušies tikai apmēram 1500 ungāru. Šie tikai 1500 cilvēki no vairāk kā 100.000 lielās ungāru bēgļu masas savu atgriešanos Kadara režīma Ungārijā pa lielākai daļai pamatojuši ar to, ka Austrijā, Francijā, Anglijā, Šveicē un citās zemēs nav varējuši atrast darbu .Nav tomēr šaubu, ka vairums no šiem repatriantiem ir komūnistu līdzskrējēji vai pat bijušie varas vīri, kas revolūcijas laikā uz ārzemēm izmuka bailēs no pretkomūnistiskās revolūcijas uzvaras.

● Kāds bagāts dāņu tekstilrūpnieks nesen vēlējies savai dzimtajai pilsētiņai dāvināt māksliniecisku aku, bet kāda modernā dāņu tēlnieka darbs, daļās izjaukts, nosūtīts uz izstādīšanas vietu, pazudis bez miņas. Pētījumi par dārgā un nozudušā mākslas darba likteni beidzot devuši gaužām pārsteidzošu rezultātu — izjaukto mākslas darbu, kas pa lielākai daļai sastāvējis no dažādu formu dīvaini izlocītām caurulēm, pilsētiņas kārtības uzturētāji pārdevuši vecu dzelžu tirgotājam. Ieguvums — apmēram 3 dolari un 50 centi.

● Nesenā Francijas armijas iesaucamo intelligences pārbaudē atklājušās diezgan traģikomiskas lietas No simts rekrūšiem tikai četri zinājuši, ka slavenā „Marianna" ir Francijas republikas simbols. Trīs domājuši, ka tā esot Orleānas jaunava, bet pārējie apgalvojuši, ka Marianna ir vai nu tagadējā Anglijas karaliene, kāda filmu zvaigsne, vai arī klusējuši. Tikai ceturtā daļa zinājusi, kur izstrādā Francijas likumus un kādi uzdevumi ir Nacionālās sapulces delegātiem un senātoriem.

● Nodokļus par 10 procentiem nesen samazināja kādam angļu pulkvedim, kuŗam pieder 500 gadu veca māja Pātersfīldā. Angļu virsnieks ar lieciniekiem pierādījis, ka vienā no mājas guļamistabām bieži parādoties kāds neaizdzenams spoks un ar savu klātieni apgrūtinot mājas izīrēšanu vai pārdošanu.

1600 vīru uz satiksmes ceļiem uzraudzīs braucējus vasarā

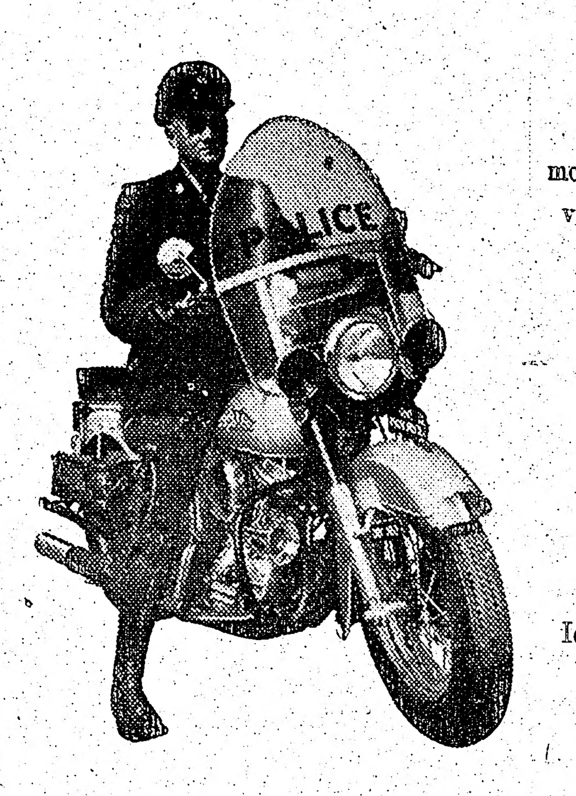

Provinces policijas vīri patrulēšanai lietojot automašīnas, helikopterus, motociklus un radara ierīces, uzmanīgi vēros Ontario ceļus šajā vasarā. Tas domāts, lai jūs kā ceļotāju pasargātu no nelaimes gadījumiem un liktu ievērot noteikumus un likumus, kas izdoti kārtības uzturēšanai uz satiksmes ceļiem.

Jūsu pašu, kā arī jūsu kaimiņu un līdzbraucēju drošības labad esiet uzmanīgi un piesardzīgi braucot.

Ievērojiet likumus un noteikumus, tas jums sagādās daudz prieka un labsajūtas šinī vasarā.

ATTORNEY GENERAL'S DEPARTMENT. ONTARIO
Hon. A. Kelso Roberts, Attorney General

Radi dzimtenē meklē

LAPIŅU ILMĀRU, Pētera d., apm. 30 g. v., LESIŅU ALFRĒDU, Otto d., apm. 35 g. v., MASALSKI JĀNI no Viļakas, apm. 30 g. v. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt: H. Kaiselei, 9881 Balfour Ave., Detroit 24, Mich., USA.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-6107

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
6587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7628, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGĀDĀ DZĒRIENU ATĻAUJAS

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

NUPAT SAŅEMTĀS GRĀMATAS

A. SPEKKES History of Latvia,	ies.	$8.70
A. SAULIEŠA Neaizbeŗamā aka,	ies.	$3.00
K. LESIŅA Zem svešām zvaigznēm,	ies.	$5.40
B. SENKĒVIČAS Latviešu ģimenes godi,	brosš.	$4.80
	ies.	$5.00
NERĀTNĀS TAUTAS DZIESMAS, MĪKLAS UN SAKĀMVĀRDI,	ies.	$3.80
I. MIESNIEKA Vanda,	ies.	$3.40
PAR TO MAZO ŠŪPULĪTI	ies.	$2.20

Dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

UZ VISIEM LAIKIEM
AIZMIRSTIET
ATKAUSĒŠANU

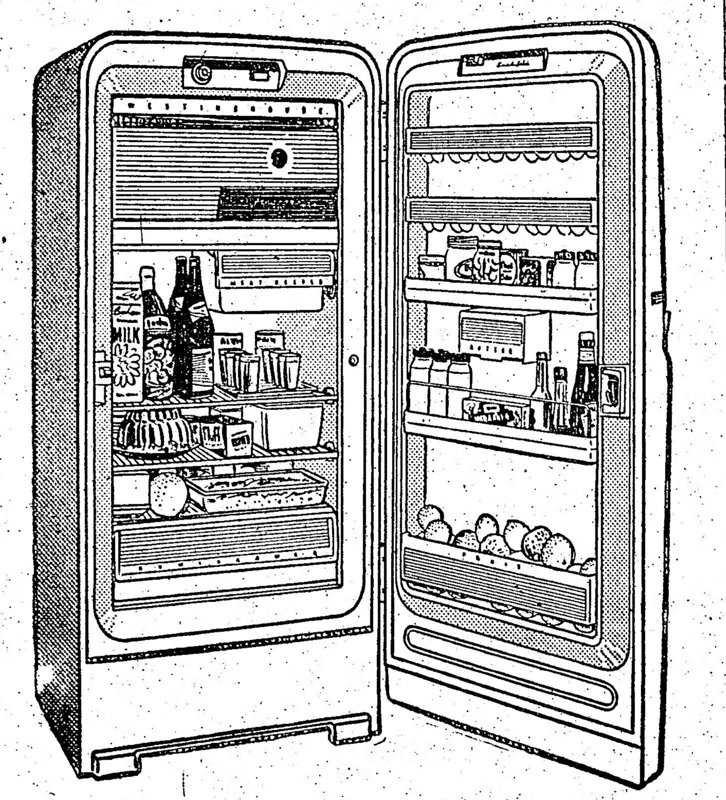

Westinghouse
NEAPLEDO
...veic VISU atkausēšanu!

Atkausēšana sākas tai brīdī, kad tā ir vajadzīga, līdz ko sāk uzkrāties ledus uz dzesētāja un turpinās tik ilgi, kamēr visas apledojums atkusis. Ūdens, kas radies pie atkausēšanas, automātiski tiek novadīts. Visa procedūra notiek tik ātri un tik klusi, ka saslušie produkti nemaz neatkūst. Nav jāslauka sienas, nedz jāaztāda kontrolierices.

● IZVELKAMIE PLAUKTI. Tie ir tā iekārtoti, ka nepaliek neizmantota telpa — ar vieglu pieskāriena gultne ieslīd gultnē vai izslīd.

● UZGLABĀ 16 MĀRCIŅU GAĻAS. Vienmēr uztur vajadzīgo temperātūru; iekārtota gaisa ventilācija, kas gaļu uztur ilgāku laiku svaigu.

● MITRĀ ATVILKTNE, kas pārklāta ar stiklu, domāta sakņu un dārzāju uzglabāšanai, uzturot tos svaigus ilgāku laiku.

YOU CAN BE SURE... IF IT'S
WESTINGHOUSE

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Latv. ev. - lut dr., 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Draudzes kanceleja draudzes namā, Bruklinā jūlijā un augustā atvērta samazinātu laiku; regulārām vajadzībām lūdz izmantot otrdienas no pl 11 — 1 dienā un piektdienās no pl. 6—8 vakarā.

Kanceleja darbosies arī pārējās darbdienās, tomēr lūdz iepriekš sazināties pa draudzes tālruni SOuth 8-7721.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 21. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā māc. R. Zariņš; pl 11.00 Vasaras nometnē māc A. Ozols.

Svētdien, 28. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 4. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Svētdien, 11. augustā, pl. 11.00 Sv. Toma baznīcā Bronksā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 18. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 25. augustā, pl. 11.15 Betlēmes baznīcā, Bruklīnā pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 1. septembrī, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklīnā, pl. 8,00 vakarā — vasaras nometnes slēgšanas dievkalpojums, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F .Treus.

Iesvētes mācība Port Vašingtonā iesāksies 25. jūlijā, pl. 6 māc. dzīvoklī 101 Fairview Ave.. Iesvētāmos lūdz pieteikties mācītājam F. Treuam pa tālr. PO 7-1690.

DETROITA

Detroitā. Detroitas latviešu ev. lut. Kristus dr. dievkalpojums svētdien, 21. jūlijā, pl. 2 p.p. Sv. Marka b. (1045 E Grand Blvd.). Prāv. A. Skrodelis.

Kristīta Daina Milda Tērauda, Jāņa Rudolfa un Austras, dz. Vecvanaga, meitiņa.

ČIKĀGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 21. jūlijā, pl. 9,30 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave. Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 8-2490.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu seminārs baznīcā, 1644 So. 11th Ave

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Steienbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 908 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Koledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidi.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 823 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. G. Strazmanis, 1144 N. Kodzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St, mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langīns.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4 - 0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1568.

Svētdien, 21. jūlijā, dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 28. jūlijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Dievkalpojums Šelburnā latviešu farmeŗiem 21. jūlijā, plkst. 3 p.p. 28. jūlijā, pl. 9 no rīta, dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd. Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā

Londonā latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 21. jūlijā, pl. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave. S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Svētdien, 21. jūlijā, plkst. 7-os vakarā dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. tel. WA 5-1536;

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Kirklandleikā, sestdien, 20. jūlijā, plkst. 19, lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 21. jūlijā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 21. jūlijā, pl. 16, United baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 28. jūlijā, pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums ar iesvētīšanu un Sv. Vakarēdienu.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512 Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Montreālā, 27. jūlijā, plkst. 7 vak. jaunatnes iesvēte ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Eksteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums —— Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Oševas raidītājā. Tel. AM 1-4318.

Atbilstošākais padzēriens tiem atspirdzinājumiem, ko jūs lietojāt savā dzimtenē...

Wilson's SINCE 1875
COCA
ORANGE
CREAM SODA GINGER ALE

BEZMAKSAS PIEGĀDE
jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.
ZVANIET TORONTO
WA 1-2151
līdz 7 vakarā
darbdienās

NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJĀS.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1,50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU ĪPAŠUMI TORONTO APKĀRTNĒ

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate, 392 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

DANFORTH - BROADVIEW, 7 istabu dubultķieģeļu māja, divas modernas virtuves, divas vannas istabas un vēl atsevišķa tualete. Eļļas apkure. Iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Labi uzturēts īpašums. Prasītā cena $14.900,-.

DANFORTH - CARLAW — 10 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Ūdens eļļas apkure, divas modernas virtuves, liela ērta vannas istaba. Pagrabā duša un tualete. Iebraucamais ceļš, divas garāžas un vieta trešai garāžai. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa pēc vienošanās.

DANFORTH - BROADVIEW — 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve. Ūdens - eļļas apkure. Iebraucamais ceļš, garāža. Prasītā iemaksa $5.000,-.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie audumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

Mann Martel REALTORS LTD

A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901, mājās OX 1-8179,

piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

AIZDEVUMU SAGĀDE par 3 proc. gadā.

NOPELNU NOZĪMES 16 SPORTA DARBINIEKIEM

(V). ASV latviešu sporta dzīve aizvadītos 5 gados iezīmējusies ar daudziem lieliem sasniegumiem. Būtu nepareizi šos sasniegumus attiecināt tikai uz individuālo sportistu jeb vienību panākumiem, jo ir jābūt vēl kādam citam, kas sportistu jeb vienību sagatavojis apstākļiem, kuros saņemti skatītāju aplausi un simpātijas, atsauksmes un cildinājumi. Sporta darbinieks mūsu apstākļos ir melnā darba veicējs, kas pats paliek neievērots un bieži saņem kritiku un pārmetumus. Jo sevišķi nepateicīgs sporta organizāciju darbs ir mūsu pašreizējos apstākļos, kad sporta darbinieks nav tikai sarīkojumu organizātors, bet arī jauniešu iesaistītājs un saturētājs latviskā vidē; laikā, kad mūsu jaunatnei pie šīs zemes augstā standarta ir tik mūsu pašreizējos apstākļos, bezvērtīgai laika nosišanai.

Novērtējot un atzīstot šo cilvēku nopelnus, ALA's Sporta birojā vadība šogad pirmo reizi piešķīrusi Nopelnu nozīmes 16 ASV latviešu sporta darbiniekiem, kurus pēc noteiktiem paredzētās kārtības nominējušas Sporta pārvaldes. Pēc G. Griezes meta Zviedrijā gatavotās Nopelnu zīmes šogad saņēma: no Rietumu piekr. — Pastenieks (jaunatnes audzināšana), K. Upenieks (organizātoriskais darbs Sietlā, Vašingtonā), J. Robins (volejbola meistarvienības „Ausma" sagatavošana); Vidējās valstis — O. Galitis (3. Vid.v v. m/s finālā volejbolā un basketbolā, Indiānapolē), A. Pētersons (Vid. 4. m/s finālā Milvokos), A. Štrāls (3. Z-Amer. m/s vieglatlētikā Čikāgā), V. Zemesarājs (3. ASV finālā Klīvlendā), G. Merževskis (2. Vid. v. finālā Saginavā), E. Oliņš un I. Dumpis (par nesavtīgu darbu Vid. v. sp. pārvaldē); Austrumu piekr. — A. Eikštrēms (Ņujorkas DV futbola vienības izveidošana), F. Janševskis (2. ASV finālā Filadelfijā), Z. Kaktiņš (jaunatnes audzināšana), K. Lāma (nesavtīgs darbs un atbalsts sporta veicināšanai), A. Lidums (sporta organizācija), A. Ozols (FLSK siev. volejbola meistarvienības sagatavošana). U. Kalniņš (Filadelfija materiālās atbalsts sportam).

Lai izcilais atzinības veltījums dod jaunu sparu un enerģiju šiem sporta darbiniekiem arī nākotnē!

Kārlis Brasliņš, ko agrāk pazinām kā labu peldētāju un vieglatlētu, Kanadā nobeidzis fiziskās audzināšanas kursu Western universitātē Londonā, iegūstot fiz. audz. instruktora tiesības.

Viens no mūslaiku ...

(Pārnesums no 5. lpp.)

Lielo tiesu savas prozas Hermans Hesse veltījis „atraitnes dēliem", kam nebija lemts savu mērķi īsteni sasniegt. Rakstnieks atzīst, ka mūsdienu modernisti, nivelēdami un paklaudami cilvēka garu, nonākuši strupceļā, no kurienes paši nevar atrast izeju. Viņa darbi iedalāmi divi fazēs: pirmās sākuma periodā Hesse radīja krietnu sēriju melancholisku un introspektīvu romānu ar pubertātes ievirzi, bet otrā, kas sākās pēc Pirmā pasaules kaŗa, Nīcšes kultūrālā kriticisma, tāpat austrumtautu mistikas ietekmē, viņš kļuva dziļāks un sāka pazitīvi vērtēt cilvēku situāciju attīstību. Viņa grāmatas visvairāk tulkotas skandināvu un slavu valodā, pēc tam seko angļu, franču, latviešu u. c.

Hermans Hesse atzīst, ka viņš nepieder ne pie vienas tautas. Baltische Rundschau atbildīgā redaktora barona Artūra fon Bēra jautāts, viņš atbildēja: „Tikai tāpēc vien saukt mani par baltieti, ka mans tēvs tāds bijis, ir ļoti nepareizi. Mans tēvs, kopš atstāja dzimteni, viscauri jutās kā svešinieks. Mēs nonācām tik tālu, ka mūsu ģimene kļuva pat internacionāla. Mātes māte, franciski runājoša šveiciete, mūsu vidū palika kā svešiniece. Protams to visu var dažādi novērtēt."

Aleksis Rubulis.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,

31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia

Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

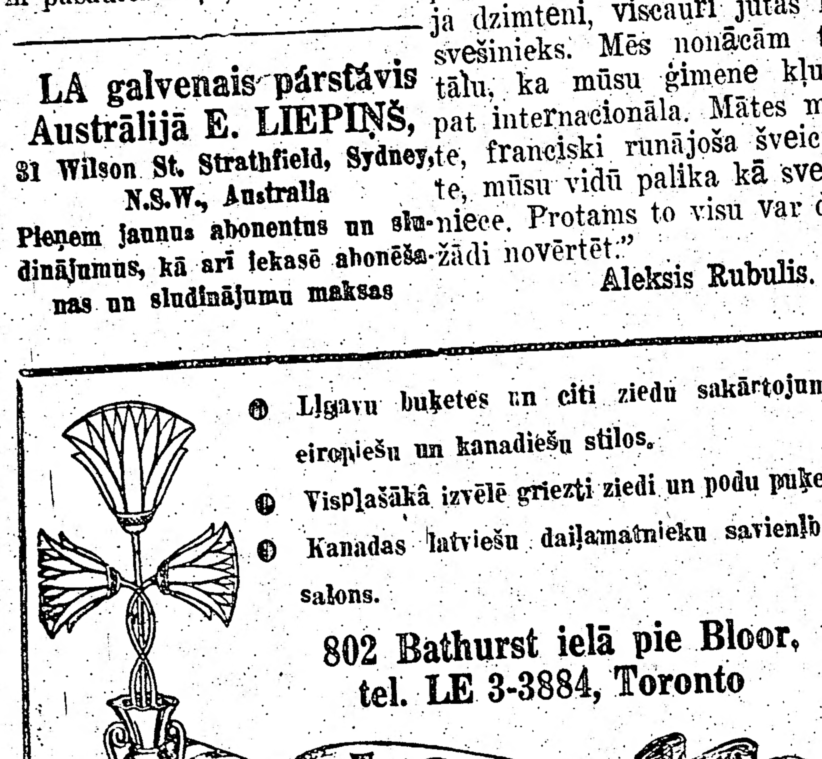

● Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.

● Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.

● Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

IERĪKO TV ANTĒNAS.

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses. Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4478

Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem.

90 London St., Toronto Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HO 6-3800. 445 Pape Ave.

1001 drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

TRAUCĒJUMI? SACIETĒJIS VĒDERS?

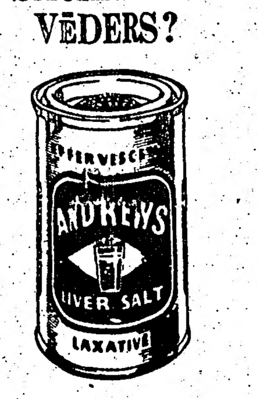

Lietojiet iedarbīgo

ANDREWS LIVER SALT

FELIKSU BĪVIŅU meklē māte Latvijā. Rakstīt Editei Āboliņš, 342 Cleveland St, Toronto 7, Ont., Canada.

IZĪRĒJAMS ļoti labs dzīvoklis — istaba un virtuve — High Park rajonā. Zvanīt RO 6 - 5236, Toronto.

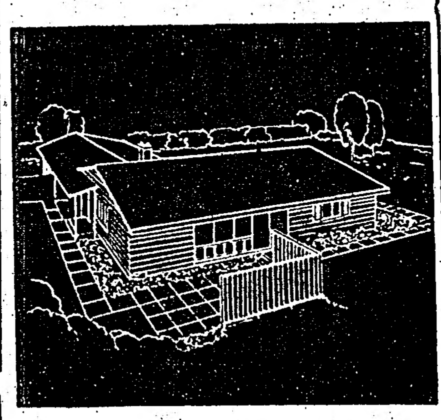

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvis: VILIS SKUJA.

FARMAS: HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 202R2 GRAND VALLEY

ARNOLDS BĒRZIŅŠ NOTĀRS

veic notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

Piederīgie LATVIJĀ meklē PĒTERI RIŅĶI un VERNERU UPENIEKU no Alūksnes. Mīļi lūdz personas, kam būtu kādas ziņas, tās sniegt: Mrs. E. Korulis, 42 Frankdale Ave., Toronto 6, Ont., Canada. Tālrunis: HO 3 - 2822.

ATI VĒJIŅU steidzami meklē brālis Vilis, 2830 W. Hayes Ave., Milwaukee 15, W. I. S.

IZĪRĒJAMS dzīvoklis Danforth - Main rajonā 1. stāvā viena liela istaba, virtuve un saules istaba. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt vakaros no pl. 7—11 OX 8 - 1336, Toronto.

KĀRLI RAUSI, PĒTEŖA DĒLU, dz. 1919. g. 27. jūlijā. (1944. gadā atradies Kurzemē), meklē piederīgie.

Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt: LA birojā, 123 Huron St. Toronto, Ont. Canada. Nr. 626.

KĀDAS TRAĢĒDIJAS BEIGU CĒLIENS

LA Londonas korespondenta ziņojums

Vecajā Bēlijā pagājušās nedēļas trešdienas rītā beidzās trīs latviešu greizsidrības traģēdijas lielā skatu spēle. Tiesnesis Bērijs pēc četru stundu runas lika divpadsmit zvērinātiem izšķirties vai Vilis Ozoliņš 7. februāra vakarā nogalināja Jāni Āboliņu. Pēc nepilnas stundas zvērinātie atgriezās ar spriedumu — „Vainīgs!". Slepkavības iemesls — Jausma Kadega, kas tiesā tika pieminēta kā Kitija, pagība. Nav zināms, voi šī izskatīgā latviete zaudēja samaņu jūtu izplūdumā, pagurumā, vai uzvaras triumfa dēļ. Prāvas laikā bijušo mīlestību aizēnoja naids, un, ja saka, ka no mīlestības līdz naidam ir tikai viens solis, tad šo divu — Viļa un Kitijas mīlestību laikam bija no naida šķīris tikai sprīdis.

Iepriekšējā vēstulē „Latvijai Amerikā" bija apsūdzētāja runa. Kopš tās pagājusi vesela nedēļa.

Tikai piektdienas pēcpusdienā liecinieku solā devās pats apsūdzētais Vilis Ozoliņš. Kaut viņa izturēšanās bija visai mierīga, viņš sevišķi pēdējā pratināšanas laikā sapinās pretrunās un pat melos. Apsūdzētājs ar visai lielu neatlaidību, punktu pēc punkta pierādīja aizstāvības teorijas nepareizību; viņš sagrāva varbūtību, ka krievu aģents būtu aizņēmies Ozoliņa jauno mašīnu, viņš pierādīja, ka Ozoliņš pielaidis neskaitāmas kļūdas un, sākot no pirmās dienas, kad tam bijusi saskare ar policiju, sapinies melos, katra viņa liecība ir citāda... Aizstāvja pratināšanas laikā Vecajā Bēlijā varēja dzirdēt par mūsu tautas traģēdiju. Vilis Ozoliņš bijis apcietināts gan krievu, gan vācu okupācijas laikos. Nopratināšanā apsūdzētais par to liecināja.

Aizsāvis P. Kroiders: Jūs krievu okupācijas laikā bijāt ieslodzīts vairākus mēnešus?

V. Ozoliņš: Jā.

P. Kroiders: Jūs tikāt mocīts visnežēlīgākā veidā?

V. Ozoliņš: Jā.

P. Kroiders: Vai tā ir taisnība, ka jūsu stostīšanās ir cēlusies no tā, ka pratināšanas laikā jūsu mēle tika rauta ar sakarsētām knaiblēm, lai piespiestu atzīties?

V. Ozoliņš: Jā.

P. Kroiders: Vai jūs bijāt apcietināts vācu okupācijas laikā?

V. Ozoliņš: Jā.

P. Kroiders: Vai jūs tikāt mocīts?

V. Ozoliņš: Jā.

Aizstāvis visā savā pratināšanas laikā mēģināja rādīt gaisotni, kurā izaugusi Viļa Ozoliņa neuzticība pret policiju un likumu, jo likumība nekad nav eksistējuši Pad. Savienībā. Blakus V. Ozoliņa aizstāvēšanai, šī runa bija viena no lieliskākām komūnisma „taisnīgo likumu" interpretācijām.

Kad Ozoliņa pratināšanu pārņēma apsūdzētājs Brauns Q. C. norise ņēma pavisam citu virzienu. Brauns jau pašā sākumā lika saprast, ka viņš noziegumam nevēlas pieiet ar politisku iztulkojumu. Viņš lēnām pierādīja, ka Viļa Ozoliņa apgalvojumi ir meli. Viņš izveidoja zvērināto un klausītāju priekšā kaislīgas mīlestības ainu, kas dienu no dienas kļuvusi bālāka, un ka nevis Ozoliņš, bet Kitija bijusi vainojama šīs mīlestības izdzišanā. Brauns Q. C. atklāja apsūdzības teoriju par Jāņa Āboliņa noslepkavošanu. Vilis Ozoliņš atstājis nervu slimnīcu Ziemeļlondonā, kur abi sāncenši kopā apmeklējuši Kitiju. V. Ozoliņš ievilinājis Jāni Āboliņu savā garāžā, kur to ar sitienu pa galvu apdullinājis, pēc tam vairākkārtīgi braucis nesamaņā esošam pāri ar savu automašīnu. Tad viņš ielicis Jāņa Āboliņa līķi mašīnas kofera telpā un aizvedis uz Depfordas ceļu, kur līķi izmetis, cerot, ka tas izskatīsies pēc nelaimes gadījuma. Prāvas laikā pierādīts, ka asinis Ozoliņa mašīnas kofera telpā ir Jāņa Āboliņa, tāpat uz viņa drānām atrasti kofera telpas polstējuma audi. Mašīnas stūre un durvju rokturis bijuši ar asinīm, kuru asins grupu nav bijis iespējams noteikt niecīgā daudzuma dēļ, jo tās tikušas mazgātas. Iespējamību, ka šīs asinis cēlušās no Kitijas, apsūdzētājs noraidīja, jo no abu partneŗu liecībām izrietēja, ka viņu attieksmes ar Kitiju pārtrauktas janvārī vai pat decembrī.

Tālāk apsūdzētājs pierādīja Ozoliņa melus par Epingas meža krogu. Ozoliņš bija spiests atzīt, ka viņš šos melus stāstījis tādēļ, ka viņa mašīnai gadījusies nelaime tad, kad viņš to aizdevis Džonijam. Reinis un viņš baidījušies no nepatikšanām ar apkrošin. sabiedrību. Brauns Q. C. Jautāja, kā gan iespējams, ka cilvēks, kas iepīts slepkavībā, būtu vairāk varējis bīties no apdrošināšanas sabiedrības nekā no Skotlendjarda un policijas. V. Ozoliņš bija izteicies, ka pēc tam, kad viņš bijis pie ārstes zobu slimībās Zeibota kundzes, viņš

Kitija Kadega, kuvas dēļ V. Ozoliņš kļuva slepkava.

savu mašīnu pl. 8.40 aizdevis Reinim jeb Reinifam (šīs mistiskās personas vārds īstenībā nav zināms, nav arī zināms, vai Reinis bijis uzvārds, vārds vai pavārds), kurš to aizvedis līdz Stamford kalnam, kur viņi izšķīrušies — V. Ozoliņš devies kājām uz savām mājām, kas atrodas no augšminētās vietas četras vai piecas jūdzes. V. Ozoliņš izteicās, ka viņš vēlējies meklēt jaunu dzīvokli, jo Kitija gatavojusies nākt ārā no slimnīcas, un viņš nav vairs gribējis ar to kopā dzīvot.

Dienu pirms savas apcietināšanas V. Ozoliņš devies uz Pad. Savienības sūtniecību. Viņš noraidīja mājas saimnieces liecību, ka viņš vēlējies atgriezties Latvijā un teicis ardievas. Viņš izteicās, ka uz sūtniecību viņš devies tādēļ, ka viņam Reinis iedevis savu telefona numuru, uz kuru zvanot, viņam iedots jauns numurs — Pad. Sav. vēstniecības. Viņš tāpat noliedza, ka sūtniecībā viņam ticis solīts — viņš varēs atgriezties Latvijā — to viņam solījuši divi vīri, kurus viņš saticis pie apakšzemes stacijas, bet kuri bijuši saskarē ar Reini. Uz jautājumu, kādēļ gan, ja viņš nevainīgs, viņš labāk vēlējies atgriezties Pad. Savienībā nekā stāties tiesas priekšā — V. Ozoliņš izteicās, ka policija jau no sākuma izmeklēšanu vadījuši tā, it kā viņš būtu vainīgs.

Kā jau teikts, apsūdzētājs viena pēc otras sagrāva V. Ozoliņa teorijas. Beidzot, griežoties pie zvērinātiem, Brauns Q.C. norādīja, ka ir neticami, ka cilvēks, kas Anglijā nodzīvojis gandrīz desmit gadu, var iedomāties, ka viņš dzīvo zemē, kurā nav taisnīgu likumu.

Aizstāvis, pārņemdams Ozoliņa pratināšanu, atkal pievērsās mašīnas aizdošanas teorijai un jautāja, vai tas gan iespējams, ka V. Ozoliņš ar Jāņa Āboliņa līķi būtu braucis apkārt pa visu Londonu, vai viņš būtu atstājis savu mašīnu pie zobārstes durvīm ar līķi tajā? Un beidzot, kā iespējams izdarīt slepkavību garāžā, kurā mašīna tikai knapi ietelp, nemaz nerunājot par braukšanu uz priekšu un atpakaļ... Aizstāvim bija visai maz ko teikt, bet ar savu dārdošo balsi un impozanto figūru viņš uzbruka apsūdzībai, ka tā jau no pirmās dienas gājusi greizus ceļus. Viņš aizrādīja, ka V. Ozoliņa apcietināšanas pavēle izdota tādēļ, ka viņš — „turēts aizdomās par J. Āboliņa noslepkavošanu uz Depfordas ceļa Kentā" vēlāk, teica aizstāvis, nav bijusi runa par slepkavību uz Depfordas ceļu, bet „kaut kur Londonā Totenhemā, vai varbūt pat kaut kur citur..." Tāpat viņš noraidīja Jausmas — „Kitijas" Kadegas atzīšanu par nopietni ņemamu liecinieci. Viņš apgalvoja, ka nevis Kitija, bet gan Ozoliņš bijis tas, kas vēlējies pārtraukt intīmās attieksmes...

Pēc aizstāvja runas tiesnesis deva procesa norises pārskatu, kas ilga vairākas stundas. Lēnā un nosvērtā balsī Bērijs apsvēra visus par un pret un norādīja, ka zvērinātiem jāatgriežas tikai ar vienu no diviem iespējamiem spriedumiem: Vainīgs vai nevainīgs. Kā jau teikts, zvērinātie atgriezās ar spriedumu: Vainīgs, un tiesnesis Bērijs Vili Ozoliņu, mēbeļu galdnieku no Berimana ceļa Holovejā, Londonā, sodīja ar mūža ieslodzījumu.

Tā beidzās veselas nedēļas traģiska spēle Vecajā Bēlijā, bet blakus šai spēlei notika vēl kāda cita, un tā visai spilgti atspoguļojās trimdinieku presē. Daži laikraksti Ozoliņu nosauca par slepkavu un komūnistu aģentu pirms bija pasludināts spriedums, vai nu sensāciju kāres, vai politisku iemeslu dēļ. Anglijā pastāv likums, ka nekas nedrīkst tikt publicēts, kas varētu ietekmēt lieciniekus un zērinātos, vienalga, kādā valodā tas arī būtu rakstīts.

Kādēļ gan īsti Vilis Ozoliņš noslepkavoja Jāni Āboliņu? Uz šo jautājumu ir visvieglāk atbildēt: samocītas mīlestības jūtas, greizsidrība, kaislība un, beidzot, naids. Psichopatisku personu jūtu eksplozija! Nemeklēsim sadrūmušu sejas izteiksmi, krievu aģentus, kas brauc ar mašīnu, no kuras kofeŗu telpas plūst asinis. Nemeklēsim kāda galdnieka un rakstāmmašīnu labotāja politisku intrigu mezglus, ja kā ar roku sataustāma ir mīlestības problēma. Beidzot, kādā veidā gan Vilis Ozoliņš varētu būt komūnistiem derīgs aģents? Viņš nav nedz ievērojams trimdinieku politiķis, nedz arī strādā atompētīšanas labrātorijās. Viņa politiskā karjēra ir tā, ka viņš par pretkomūnistisku darbību bijis ieslodzīts krievu okupācijas laikā un vācu laikā arī uz laiku atradies ieslodzījumā — kādēļ, tas nav īsteni zināms. Viņa grēks tas, ka viņš rakstījis rakstus pret sarkano ģenerāli Bruno Kalniņu. Un ja (šo iespēju es nepielaižu un tai nav nekāda dibināta pamata) Ozoliņš būtu bijis krievu aģents, tad neviens nevar pierādīt, ka pie viņa rokām liptu laviešu asinis politisku iemeslu dēļ; neviens nevar arī teikt, ka viņš būtu valkājis sarkanā komisāra formas tērpu vai ka tam kabatā būtu bijusi NKVD darbinieka karte.

Mistērija par krievu aģentiem ir sabrukusi, un tikai aiz muļķības vai spītības ir iespējams apgalvot: Jānis Āboliņš tika noslepkavots politisku iemeslu dēļ, un slepkava Vilis Ozoliņš rīkojās Kremļa uzdevumā. Nepiešķirsim paši sev par daudz lielu starptautiski politisku nozīmību un neaizmirsīsim, ka gandrīz katru dienu vairāki cilvēki tiek nogalināti mīlestības un greizsirdības dēļ — kādēļ tad tas nevar notikt latviešu starpā?

G. Z.